

پاسخ تشریحی درس‌های عمومی آزمون شماره ۱ (گروه آزمایشی علوم انسانی)

نظام جدید

داوطلب گرامی! جهت استفاده از خدمات اختصاصی خود مانند کارنامه‌ها، مشاوره‌های هوشمند آزمون‌ها، بانک سؤال، تست‌های طبقه‌بندی شده، تلویزیون اختصاصی گزینه دو (دارای فیلم‌های آموزشی و مشاوره‌ای) و... با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وب سایت گزینه دو به آدرس gozine2.ir شوید.

99

« ادبیات فارسی »

- ۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۵۴ فارسی ۱
- ۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۷ فارسی ۱
در گزینه ۱، «طرح اولیه» نادرست است، طرح اولیه مناسب «بیرنگ» است.
در گزینه ۲، «شهناز» نام یکی از گوشه‌های دستگاه «شور» است.
در گزینه ۴ «قلیه» نوعی خوراک از «گوشت» است که در تابه و دیگ بریان کنند.
- ۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه‌های ۱۰، ۱۷، ۴۰ و ۴۶ فارسی ۱
در گزینه ۱ «تاق آبی» منثور است، در گزینه ۲ «الهی‌نامه» منظوم است (الهی‌نامه منثور متعلق به خواجه عبدالله انصاری است) و در گزینه ۳ «ارزیابی شتاب‌زده» اثر جلال آل احمد است.
- ۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۵ فارسی ۱
مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه ۲ تواضع و فواید آن است. مفهوم گزینه ۱ توصیه به دستگیری از حاجتمندان است، مفهوم گزینه ۳ ستایش ممدوح است و برتر دانستن او از اسکندر و مفهوم گزینه ۴ اظهار کوچکی در برابر عظمت معشوق است.
- ۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۷ فارسی ۱
«گندم نمای جو فروش» مثلی است که برای افراد دورو و ریاکار به کار می‌رود. در گزینه ۱ نیز شاعر از افرادی سخن می‌گوید که همانند محتسب رفتار می‌کنند؛ یعنی در روز (در ظاهر و در ملاء عام) هشیار هستند و در شب (در خفا و پنهانی) مست هستند.
- ۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۳۴ فارسی ۱
مفهوم گزینه ۱ گذرا بودن عمر و ناپایداری آن است، اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها این است که خوب و بد دنیا به هم آمیخته است و دنیا پس از هر خوشی، ناخوشی‌ای در آستین، نهان دارد.
- ۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۲۲ فارسی ۱
مفهوم گزینه ۴ سفارش به تسلیم شدن در برابر افراد قوی تر از خود است، اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها توصیه به دوری کردن از انتقام است.
- ۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۴ فارسی ۱
در گزینه ۲، «خطیبان» مضاف‌الیه برای گروه نهادی است: روان خطیبان از تن مفارقت کند.
گزینه ۱: غمش موی کشان، «دل من» را آورد و در اینجا به زنجیر بست.
گزینه ۳: ای زاهد تا چند به من «پند» [را] می‌دهی؟
گزینه ۴: من، «شیشه تقوی» [را] بر سنگ زدم.
- ۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۱۸ فارسی ۱
گزینه ۱: (۱) رهگذر (۲) سبک‌دار
گزینه ۲: (۱) متن پژوه (۲) دست‌نویس (۳) سبک‌شناس
گزینه ۳: (۱) پیش‌فرض (۲) دست‌نویس (۳) نسخه‌شناس
گزینه ۴: (۱) کاربرد (۲) راهنما (۳) شاهکار (۴) پیرو
- ۱۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۴۱ فارسی ۱
در گزینه ۱ «واو» مصراع اول ربط است و در مصراع دوم، بین «باغ و مرغزار» واو عطف است.
گزینه ۲: «واو» اول در این گزینه ربط است و «واو» دوم در «جست‌وجو» میانوند.
گزینه ۳: هر دو «واو» به‌کار رفته در این بیت، عطف است.
گزینه ۴: هر دو «واو» به‌کار رفته در این بیت، عطف است: با این بی‌پری و خردی، اگر روزی به پرواز درآیی، از مهر و ماه انور نیز فراتر می‌روی.

- ۱۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۱۵ فارسی ۳
 در این گزینه، ضمیر «-م» در «کم» مضاف‌الیه جان و تن است: که از غم، آتش به جان و تن من زد.
- ۱۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ فارسی ۳
 در این گزینه، در مصراع دوم، حذف فعل به دلیل پرهیز از تکرار (= به قرینه لفظی) است: در جست‌وخیز آبی و در نشو و در نما آبی].
 گزینه ۱: در هر دو مصراع این بیت، فعل به قرینه معنوی حذف شده است: جلیس من به مه و سال، جسم محنت کش است و ندیم من به شب و روز، چشم خون‌پالا است].
- گزینه ۳: در این گزینه حذف فعل به قرینه معنوی است: یاران آگوش فرا دهید | قسم به ساغر می امی خورم ...
 گزینه ۴: در این گزینه فعل محذوف وجود ندارد.
- ۱۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه‌های ۱۲ تا ۱۸ فارسی ۳
 (۱) باسق: بلند
 (۲) مکاشفت: کشف کردن، پی بردن به حقایق عرفانی
 (۳) منکر: زشت و ناپسند
 (۴) بنان: انگشت، سرانگشت
 (۵) تاک: درخت انگور
- ۱۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۱۰ و ۱۲ فارسی ۳
 در این گزینه، «سنا» با املای نادرستی آمده است، شکل صحیح این واژه با توجه به همنشینی با «مَحمدت» و «آفرین»، ثنا است به معنی «ستایش».
- ۱۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴ فارسی ۳
 گزینه ۱: مستغرق بحر مکاشفت
 گزینه ۳: عاکفان کعبه جلال
 گزینه ۴: انابت و توبه
- ۱۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * آرایه‌های جامع فارسی ۳
 در مصراع دوم گزینه ۴، تشبیه وجود ندارد: هرکس مانند غنچه تنگ‌دل باشد، وقتی راه چمن را بگیرد، دلش باز می‌شود. در گزینه ۱ «کلوخ» مشبه است: کلوخ [مانند] آینه حسن است. در گزینه ۲، رخ و زلف معشوق به بهار تشبیه شده است، پس بهار مشبه‌به است. در گزینه ۳ دو تشبیه به کار رفته است:
 (۱) جمال معشوق به آفتاب تشبیه شده است.
 (۲) زلف معشوق (= مشبه) به بنفشه تشبیه شده است.
- ۱۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * آرایه‌های جامع فارسی ۳
 الف) استعاره: «دل گفت» تشخیص و استعاره دارد. در این بیت «تیغ جفا» اضافه تشبیهی است ولی جناس همسان وجود ندارد، پس فقط گزینه ۳ رد می‌شود.
 ب) تضاد: گلبن ≠ خار. در این بیت تناقض وجود ندارد و گزینه ۱ نیز حذف می‌شود.
 ج) حسن تعلیل: ابر به علت دلسوزی می‌گیرد (= می‌بارد). در این بیت تشخیص هم وجود دارد، پس گزینه‌ای حذف نمی‌شود.
 د) پارادوکس: تاب (= حرارت) سایه- تاب سایه آفتاب را می‌سوزاند. در این بیت حسن تعلیل وجود ندارد، بنابراین گزینه ۴ نادرست است و پاسخ گزینه ۲ است.
- ۱۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * آرایه‌های جامع فارسی ۳
 الف) حس آمیزی: سوزنده شعر (= شعر سوزنده)
 ب) مجاز: دریا مجاز از غم (= عشق) است.
 ج) تلمیح: به داستان چشمه حیات اشاره شده است.
 د) ایهام تناسب: سودا به معنی عشق است و در معنی تجارت با داد و ستد و بازار ایهام تناسب می‌سازد.
 ه) کنایه: «از پا افتادن» کنایه از نابود شدن و «به سرگردیدن» کنایه از نهایت حیرت و گم‌گشتگی است.
- ۱۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * آرایه‌های جامع فارسی ۳
 در این گزینه بین واژه‌های «جان و جسم- لطیف و کثیف- شمع فروزان و شب یلدا» تضاد برقرار است و بین «جان و جهان» جناس ناهمسان.
 گزینه ۱: استعاره: «خزان لشکر سرما را می‌آورد» تشخیص و استعاره دارد/ ایهام: ندارد.
 گزینه ۲: مجاز: ندارد/ تشبیه: زلف به دل ترسا
 گزینه ۳: تناقض: ندارد/ تلمیح: به جان‌بخشی حضرت مسیح اشاره شده است.
- ۲۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه ۱۰ فارسی ۳
 مفهوم گزینه ۱ توصیه به فراموش کردن خود، برای رسیدن به درگاه حق است و مبراً بودن ساحت خداوند از عیب.
- ۲۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۰ فارسی ۳
- ۲۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۱۴ فارسی ۳
 مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳ این است که «عاشق حقیقی سکوت می‌کند». در گزینه‌های ۱ و ۲ بر این نکته تأکید شده است که حجاب میان عاشق و معشوق، وجود مادی عاشق و تعلقات جسم است. در گزینه ۴ هم شاعر از حسن خود سخن گفته است.

۲۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۳ فارسی ۳

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ تأثیر و اهمیت عنایت و لطف است، اما مفهوم گزینه ۴ این است که هر چه سختی بیشتری در شب تحمل کنی (= طاعات و عبادات شبانه‌گاهی) عنایات بیشتری نصیب می‌شود.

۲۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه‌های ۱۲ تا ۱۷ فارسی ۳

مفهوم آیه گزینه ۱ توصیه به شکرگزاری است و اینکه انسان‌های شکرگزار کم هستند. اما مفهوم بیت در این گزینه، «ناتوانی انسان در شکرگزاری» است.

گزینه ۲: مفهوم مشترک: حیرت‌زدگی از جمال معشوق.

گزینه ۳: مفهوم مشترک: خداوند رزق و روزی را به‌علت گناه بندگان، قطع نمی‌کند.

گزینه ۴: ناتوانی در شکرگزاری.

۲۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۱۲ فارسی ۳

مفهوم مشترک عبارت پایانی صورت سؤال و گزینه ۳ این است که «شکرگزاری باعث زیاد شدن نعمات می‌شود»: با شکرگزاری به درگاه شاه (= خداوند)، نعمات را صید کن!

“ زبان عربی ”

۲۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۸ عربی، زبان قرآن ۱

«آیه ۳۳ سوره نحل»

کانوا یظلمون («کان» + مضارع) معادل ماضی استمراری می‌باشد. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

ما ظلمهمُ اللهُ: خدا به آن‌ها ستم نمود (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

ضمناً در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ قسمت ابتدایی نیز اشتباه ترجمه شده است. (به ضمیر «هم» در «قبلهم» دقت شود.)

۲۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه ۲۲ عربی، زبان قرآن ۱

«تَرَجِمَ» فعل امر است و لذا «أُخِي» حالت منادا دارد؛ ای برادر من (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

«مَسْؤُولِيَّة» مفرد است. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

أُلْفٌ تألیف شده است (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

در گزینه ۱ «هذا» ترجمه نشده است. ضمناً «هم‌میهنان‌مان» ضمیر انتهایی ندارد. «قد أُلْفٌ» ماضی نقلی است.

در گزینه ۳ «بین‌المللی» معادل نادرستی است.

۲۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه ۱۷ عربی، زبان قرآن ۱

ما أجمل: چه زیباست (رد گزینه ۳)

ما أوسع: چقدر وسیع است (رد سایر گزینه‌ها)

«الخضراء» مؤنث است و لذا صفت «غابات» است نه «بلدنا». (رد گزینه ۴)

۲۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱ عربی، زبان قرآن ۳

كَلَّ امرئ: هر انسانی (رد سایر گزینه‌ها)

يُحْسِنُهُ: آن را درست انجام می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۳۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲ عربی، زبان قرآن ۱

التَّصَرُّة: تر و تازه

فَمَنْ: کیست که، أَوْجَدَ فِیهِ قمره: ماهش را در آن ایجاد کرد

زانه: آن را زینت داد

۳۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۳ عربی، زبان قرآن ۱

رحمت او «ریزان و جاری- اندیشمند- گسترده- پراکنده و پخش شده»؛ در بین این چهار لغت «مفتره» نامناسب است.

دارای حکمت «کامل- کامل- بزرگ- نورانی و روشنی‌بخش» است که همگی درست هستند.

۳۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۸، ۱۳ و ۱۸ عربی، زبان قرآن ۱

عبارت اول، دعایی است برای یاد نیکو در آیندگان؛ ولی شعر نپی از بیهوده و نادانسته حرف زدن است.

عبارت دوم «همی‌دانم» گفتن را نشانه خرد می‌داند در حالی که در شعر ترک علم و دانستن را موجب هلاکت می‌داند.

در عبارت سوم به مضاعف کردن حسنات اشاره شده است که مصراع دوم شعر دقیقاً به همین مطلب اشاره دارد.

عبارت چهارم هم به مسؤول بودن همه حتی در برابر چهارپایان و زمین اشاره می‌کند که طبعاً بی‌ارتباط با شعر است.

۳۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ می‌خواهند به یکسان بودن انسان‌ها در سرشت آن‌ها اشاره کنند و اهمیت اصل‌ونسب آدمی را کم کنند؛ ولی گزینه ۳ به عظمت وجودی انسان اشاره دارد.

۳۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

در عبارت اول تشبیه جویای علم به مرده نادرست است. در عبارت دوم افتخار به اصل و نسبیت را در هر حال رد می‌نماید در حالی که همواره اینگونه نیست مثل کسی که اصل و نسبیت او به بزرگی مانند رسول اکرم صلی الله علیه و آله برگردد. در عبارت سوم راضی کردن همه مردم را هدفی دست‌یافتنی معرفی می‌کند که نادرست است. در عبارت چهارم حرف و سخن را به شرطی مفید و خوب می‌داند که همراه با عمل باشد.

۳۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۱۷ عربی، زبان قرآن ۱

مأمور فرودگاه: «چه مدت در پاکستان می‌مانی؟»
گردشگر آفریقایی: «یک ماه را در آنجا می‌گذارم» (گزینه ۴)
۱) برای بار اول می‌آیم!
۲) سه سال ماندم! (فعل ماضی است.)
۳) نمی‌دانم؛ احتمالاً چهار بار!

■ ترجمه متن:

«هنگامی که مدیر صدای کولر را از یکی از اتاق‌ها شنید، به سرعت به سوی آن رفت و دو دانش‌آموز را دید در حالی که تلاش می‌کردند در را باز کنند تا چراغ‌ها و کولر را خاموش کنند! مدیر مدرسه به آن‌ها لبخند زد و گفت: من از شما سپاسگزاری خواهم کرد در صبح فردا در صف صبحگاه به خاطر اهمیت دادن‌تان به تأسیسات عمومی تا این عمل شما الگویی برای دانش‌آموزان باشد، امید است که آن‌ها احساس مسئولیت بیشتری کنند!»

۳۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط

با توجه به اینکه «طالبین» بر صیغه مثنی مؤنث دلالت دارد، بنابراین سایر گزینه‌ها نادرست می‌باشد.

۳۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه‌های ۱۲ و ۱۴ عربی، زبان قرآن ۱

گزینه ۱ عدد ترتیبی نیست. گزینه ۲ به معنی «گذشته» با جمله همخوانی ندارد و گزینه ۴ به صورت «الخمیس» یا «الخامس» درست است.

۳۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۵ و ۶ عربی، زبان قرآن ۳

سایر گزینه‌ها از نظر معنی نادرست می‌باشند. (ضمناً گزینه ۲ اصلاً حروف مشبّه نیست.)
معنی عبارت: «امید است که (شاید) آن‌ها بیشتر احساس مسؤولیت کنند!»

■ ترجمه متن:

«بی‌گمان ایران از دولت‌های مشهور در فراوانی آثار تاریخی و باستانی است؛ از جمله آن‌ها «گنبد سلطانی» است که در شهر سلطانیه در استان زنجان قرار دارد! سازمان یونسکو این بنای بزرگ را در سال ۲۰۰۵ میلادی در فهرست میراث جهانی ثبت کرد! این گنبد بین سال‌های ۷۰۳ تا ۷۱۳ هجری در شهر سلطانیه، پایتخت دولت ایلخانی ساخته شد! این گنبد در حقیقت، قبر سلطان محمد خدابنده (الجابتی) هشتمین پادشاه خاندان ایلخانی است! ارتفاع گنبد به ۴۵/۵ متر می‌رسد و هشت مناره دارد! و آن بر اساس هنر معماری آذری که در آن زمان رایج بود، ساخته شده است! عملیات ساخت این بنا و گنبدش ده سال ادامه داشت و ۳۰۰۰ کارگر برای ساخت آن مشغول بودند! گفته شده است که معماران ایتالیایی از این گنبد در ساخت گنبد بزرگ شهر فلورانس الهام گرفته‌اند! گنبد سلطانیه پس از گنبد کلیسای «سانتاماریا» و گنبد مسجد «ایاصوفیه» از نظر بلندی در رتبه سوم قرار دارد. این بنای ارزشمند، همه‌روزه گردشگران بسیاری را از نقاط مختلف جهان جذب می‌کند و مشاهدۀ عظمتش آن‌ها را متحیر می‌سازد!»

۳۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده

ترجمه: «گنبد، بین سال‌های ۷۰۳ تا ۷۱۳ در فهرست میراث جهانی ثبت شد!»

۴۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده

ترجمه: «ارتفاع گنبد از دو گنبد سانتاماریا و ایاصوفیا کمتر است!»

۴۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط

بر اساس متن، معماران در ساخت گنبد از هنر آذری الهام گرفته بودند.

۴۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط

به ویژگی‌های مطرح شده در سه گزینه دیگر در متن اشاره شده است، اما سخنی از ویژگی اسلامی بودن آن در متن نیست.

۴۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط

«سلاطین»، جمع مکسر است نه جمع مذکر سالم.

۴۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار

در گزینه ۲ «ماضي»، «للمخاطب» و «متعدي»

در گزینه ۳ «للقائب»

و در گزینه ۴ «مبني» نادرست است.

۴۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط

«الفاخر» صفت برای «المبني» است و «سیاحاً» مفعول برای فعل «يجذب» است.

۴۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۸ عربی، زبان قرآن ۱

۶۰ - ۲۵ = ۳۵

۴۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ عربی، زبان قرآن ۱

معدود پس از عدد ۱۱ به صورت مفرد می‌آید. «لایعین» جمع مذکر سالم است.

- ۴۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۷ عربی، زبان قرآن ۳
 خبر حروف مشبّهة بالفعل باید مرفوع باشد. جمع مذكر سالم هنگام مرفوع شدن، «واو» می‌گیرد. (فائزون)
 خبر در سایر گزینه‌ها مرفوع است: قدیر/ قادره/ قادران (مثنی با الف مرفوع می‌شود).
- ۴۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۵ تا ۷ عربی، زبان قرآن ۳
 در گزینه ۴ «کانت» از افعال ناقصه و «ان» از ادوات ناصبه است که بر سر مضارع می‌آید.
- ۵۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳
 در جاهای خالی به ترتیب به خبر حروف مشبّهة که مرفوع است و اسم حروف مشبّهة بالفعل که منصوب است، نیاز داریم.

« دین و زندگی »

- ۵۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه ۲۴ دین و زندگی ۱
 اولین گام برای حرکت انسان در مسیر عبودیت، شناخت انسان است ... ← به همین دلیل است که ← خودشناسی سودمندترین دانش‌ها
 شمرده می‌شود.
- ۵۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه ۱۱ دین و زندگی ۳
 مصرع اول اشاره به فطرت و دل، به‌عنوان لازمه رؤیت حضور و تجلی خداوند می‌نماید و مصرع دوم اشاره به درک حضور و تجلی خداوند دارد.
- ۵۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ دین و زندگی ۳
 در بحث نیازمندی در بقا می‌خوانیم که: وجود و هستی بنا و نیز وجود مصالح و خواص آن‌ها، همه وابسته به خداست و خداوند هر لحظه
 اراده کند، آن‌ها از بین می‌روند و ساختمان متلاشی می‌گردد ← به همین جهت، جهان همواره و در هر «آن» به خداوند نیازمند است و این
 نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود.
- قسمت دوم سؤال: هرچه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیشتر احساس و در نتیجه عجز و بندگی خود را
 بیشتر ابراز می‌کند.
- ۵۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه ۱۳ دین و زندگی ۳
 انسان به‌علت محدودیت، توان شناخت ذات و چیستی خداوند را ندارد.
 اما از راه تفکر در آفریده‌های خداوند می‌تواند به وجود، صفات، اسماء و قدرت خداوند پی ببرد.
- ۵۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه ۲۶ دین و زندگی ۱
 اگر هدف از خلقت ما خوردن، خوابیدن و خوش بودن در این دنیای چند روزه بود، آیا به سرمایه‌هایی همچون عقل، وجدان و پیامبران نیاز
 داشتیم؟
 ↓
 عقلی که با دوراندیشی ← ما را از خوشی‌های زودگذر منع می‌کند.
 و وجدانی که با محکمه‌هایش ← ما را از راحت‌طلبی بازمی‌دارد.
- ۵۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۲۵ و ۲۶ دین و زندگی ۱
 خداوند، پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنما برای ما فرستاد تا:
 (۱) راه سعادت را به ما نشان دهند و (۲) در بیمودن راه حق به ما کمک کنند.
 این قسمت از آیه ۳ سوره انسان، ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ﴾ اشاره به هدایت الهی یعنی فرستادن برنامه زندگی می‌نماید.
- ۵۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۱۵ و ۱۷ دین و زندگی ۱
 دوم آنکه انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزون می‌گردد.
 اگر روح انسان بی‌نهایت طلب است و خوبی‌ها را به‌صورت بی‌پایان می‌خواهد، شایسته است که تنها خدا و بندگی او را به‌عنوان هدف نهایی
 خود انتخاب کند ← ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾
- ۵۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۳۵ و ۳۶ دین و زندگی ۱
 ثبات روح به‌معنای استقلال از جسم و محفوظ بودن از استهلاک و تجزیه و تحلیل می‌باشد، اما باید توجه داشت که روح، مطلق ثابت
 نیست؛ یعنی تغییرات معنوی بسیاری می‌پذیرد.
 خروج از ظرف زمان و مکان نشان‌دهنده غیرمادی بودن است.
- ۵۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۴۶ و ۴۷ دین و زندگی ۱
 کسانی که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، به‌دلیل فرو رفتن در هوس‌ها دنیا را معبود و
 هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند. ← زندگی و رفتار آنان به‌گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.
 سرکوب میل به جاودانگی سبب بی‌ارزش شدن زندگی چند روزه دنیا و دچار شدن به یأس و ناامیدی و ... می‌شود و گاهی نیز برای تسکین خود
 و فرار از ناراحتی، در راه‌هایی قدم می‌گذارد که روز به روز بر سرگردانی و یأس او می‌افزاید.

- ۶۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۴۳ و ۴۴ دین و زندگی ۱
به مفهوم روایت در انتهای صفحه ۴۳ و ارتباط معنایی آن با آیه شریفه در ابتدای صفحه ۴۴ مراجعه شود. هر دو نشان‌دهنده گذرا بودن دنیا و اصیل بودن زندگی اخروی هستند.
- ۶۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۲۶، ۲۹، ۴۳ و ۴۵ دین و زندگی ۱
الف) علت طرد شیطان از درگاه خداوند ← سجده نکردن بر انسان
ب) استقبال از شهادت، معلول ضرورت یافتن فداکاری در راه خداست.
ج و د) صحیح هستند.
- ۶۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۵ دین و زندگی ۱
■ خداوند با دادن نعمت‌های مادی و معنوی به انسان ← (۱) او را گرامی داشته است.
(۲) و به او کرامت بخشیده است.
- خداوند «گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها و بیزاری از بدی‌ها و زشتی‌ها» را در نهاد و فطرت و وجود انسان الهام نموده و قرار داده است.
- ۶۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۷ و ۸ دین و زندگی ۳
بیت مذکور، اشاره به فقر ذاتی موجودات می‌نماید که پدیده می‌باشند و هستی از خود آن‌ها نیست که این موضوع در آیه شریفه ﴿أَنْتُمْ أَفْقَرَاءُ أَلَى اللَّهِ﴾ متجلی است.
- ۶۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۹، ۱۰ و ۱۴ دین و زندگی ۳
دقت کنید که انسان صانع است یعنی چیزی را به وجود نمی‌آورد، بلکه نظم می‌بخشد و از طرفی، مصنوع او در بقایش وابسته به انسان نیست.
- ۶۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۲، ۱۲ و ۱۳ دین و زندگی ۳
انسان به علت محدودیت‌های ذهنش نمی‌تواند در ذات خداوند که نامحدود است، تفکر نماید.
- ۶۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۱ دین و زندگی ۳
ثمره درک نیازمندی به خدای بی‌نیاز:
افزایش خودشناسی ← درک بیشتر فقر و نیازمندی ← افزایش عبودیت و بندگی (که این حدیث پیامبر ﷺ مصداقی از همین عبودیت است).
- ۶۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۲ دین و زندگی ۳
■ این حدیث بیانگر تجلی خداوند در عالم هستی است که در واقع، هر موجودی در حد خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
- اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید ... اگر قدم پیش گذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد و لذت چنین معرفتی را به ما خواهد چشاند.
- ۶۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۰ دین و زندگی ۳
بیت مطرح شده در صورت سؤال اشاره به نیازمندی در بقا و در همه حال به خداوند دارد (بود ما از داد توست) که در گزینه ۱ به این موضوع اشاره شده است.
- ۶۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۱۱ و ۱۲ دین و زندگی ۳
■ عالم محضر خداست به معنای آن است که هر موجودی در حد خودش تجلی‌بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
■ اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاست که در ... اما هدفی قابل دسترس است، به خصوص برای جوانان و نوجوانان که پاکی و صفای قلب دارند.
- ۷۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه‌های ۶ و ۷ دین و زندگی ۳
در آفرینش، یک موجود فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست که خودش ذاتاً موجود باشد.
} در این صورت، چنین چیزی نیاز به پدیدآورنده ندارد.
همواره بوده است و همواره خواهد بود.
- برای قسمت دوم سؤال در صورت نیاز به صفحه ۶ مراجعه نمایید.
- ۷۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۱۰ دین و زندگی ۳
چون مخلوقات فقط در مرحله پیدایش به خداوند نیازمند نیستند و این نیازمندی در هستی به خداوند در بقای آن‌ها نیز وجود دارد.
آن‌ها مانند لحظه نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند، از این رو دائماً با زبان حال به پیشگاه الهی عرض نیاز می‌کنند.
خداوند پیوسته و مستمر، در حال تدبیر و اداره امور عالم و مخلوقات است. ← ﴿كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾، او همواره دست‌اندرکار امری است.
- ۷۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۲۸ دین و زندگی ۱
■ قیامت عرصه عمل نیست و انسان و شیطان هر دو گرفتار در عذاب هستند و اختیار از همگان سلب شده است.
■ بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: خلف وعده شیطان و صدق وعده خدا
گزینه ۳: بی‌وفایی انسان‌ها
گزینه ۴: اختیار انسان در دنیا برای گناه

۷۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۱۸ دین و زندگی ۱
﴿قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

↓
خداوند یگانه پروردگار عالم است.

↓
این امر ایجاب می‌کند که تمام اعمال انسان در جهت خداوند باشد، چون او یگانه «رب العالمین» است.

↓
اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد ← خوشحالی‌ها و ناراحتی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها و بسیاری از مفاهیم کلیدی زندگی، تعریف جدید می‌یابد.

۷۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه‌های ۱۹ و ۴۶ دین و زندگی ۱

آیه مذکور در صورت سؤال در صفحه ۱۹ کتاب درسی پیرامون کسانی است که به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند. آیه ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا...﴾ نیز اشاره به کافران مادی‌نگری می‌نماید که زندگی را محدود و محصور به حیات مادی و دنیوی می‌دانند و منکر معاد هستند.

۷۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * صفحه ۷ دین و زندگی ۳

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: اشاره‌ای به منشأ وجود و هستی نمی‌کند و بیشتر تکیه بر نظم و نظام میان مخلوقات دارد که با صورت سؤال تطابق ندارد.

گزینه ۲: «پی بردن به ذات خدا» محال است و گزینه نادرست است.

گزینه ۳: در راستای صورت سؤال و مقدمه اول برای تفکر درباره نیازمند بودن جهان، در پیدایش خود به آفریننده و خالق است.

گزینه ۴: «معرفت به حقیقت وجود» خدا که همان ذات اوست، غیرممکن است و گزینه نادرست می‌باشد.

“ زبان انگلیسی ”

۷۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * صفحه ۲۹ زبان انگلیسی ۱

ترجمه:

A: چرا می‌خواهی چمدان من را قرض بگیری؟

B: من می‌خواهم ماه آینده مادر بزرگم را در اسکاتلند ملاقات کنم.

نکته گرامری: برای بیان انجام عملی در آینده که از قبل برای آن برنامه‌ریزی وجود دارد از عبارت «be going to» استفاده می‌شود.

۷۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۵ زبان انگلیسی ۱

ترجمه: برنامه‌های اشتراک‌گذاری وجود دارند که آهنگ‌هایی با فرکانسی که مد نظر شما هستند را، تولید خواهند نمود.

نکته گرامری: برای بیان اطلاع‌رسانی عملی در آینده معمولاً از «will» استفاده می‌شود.

۷۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۹ زبان انگلیسی ۱

ترجمه: به نظر می‌رسد که هواپیما در چند دقیقه دیگر بلند خواهد شد.

نکته گرامری: برای بیان پیش‌بینی عملی در آینده براساس شواهد موجود از عبارت «be going to» استفاده می‌کنیم. توجه داشته باشید که

در این سؤال وجود عبارت «It sounds» می‌تواند نشانه‌ای مبنی بر پیش‌بینی بر اساس شواهد باشد.

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۵ زبان انگلیسی ۱

ترجمه: از ابتدای ماه جولای، به آن‌ها اجازه داده خواهد شد تا به اینترنت پرسرعت رایگان دسترسی داشته باشند.

نکته گرامری: قبل از اعداد ترتیبی از حرف تعریف «the» استفاده می‌شود و همچنین در قسمت دوم سؤال نیز برای بیان انجام عملی در

آینده از فعل «will» استفاده می‌کنیم.

توجه داشته باشید که عبارت «be going to» در گزینه ۴ به دلیل عدم وجود to بعد از آن نادرست می‌باشد.

۸۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۲ زبان انگلیسی ۱

ترجمه: تمامی این صحبت‌ها درباره جنگ فقط تلاشی است تا توجه را از مشکلات جدی اقتصادی که کشورشان با آن‌ها مواجه است، دور نماید.

(۱) عملکرد/ سازوکار (۲) توجه (۳) توصیف (۴) لحن صدا

توجه: عبارت «draw attention» به معنای «جلب توجه کردن» می‌باشد.

۸۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۰ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: من از اینکه شما از داستان من لذت بردید و زمان گذاشتید تا نظرات صادقانه خود را به من بگویید، قدردانی می‌کنم.

(۱) اهدا کردن (۲) تقویت کردن (۳) قدردانی کردن (۴) افزایش دادن

۸۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۵ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: او یک کارگر بسیار قوی بود و قدرت جسمانی بیش از اندازه‌ای داشت، با این حال او جنتلمن (محترم) بود و صدای ملایمی داشت.

(۱) قدرت (۲) حفاظت (۳) نصیحت (۴) رفتار

۸۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۰ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: تصمیمات بسیار مهمی گرفته شد و رئیس از کمیته برای خدمات فداکارانه (متعهدانه) و داوطلبانه آن‌ها برای منفعت رساندن به جامعه تشکر کرد.

(۱) علاقه‌مند (۲) در معرض خطر (۳) متعهد/ فداکار (۴) شناخته‌نشده/ ناشناس

۸۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۳ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: او زمانی که خطوط (خطوط قرمز) را رد می‌نماید به سرعت تقاضای بخشش می‌کند.

(۱) جا/ موقعیت مکانی (۲) برنامه کاری (۳) مهربانی (۴) بخشش

۸۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۱ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: من می‌خواهم بگویم ما زندگی مشترک شادی داریم به‌جز مواردی که او گاهی اوقات کنترل خود را از دست می‌دهد و سر من داد می‌زند.

(۱) داد زدن (۲) خاموش کردن (آتش و ...) (۳) گوش دادن (۴) مربوط بودن به

۸۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۱۷ کتاب کار زبان انگلیسی ۱

ترجمه: به‌دلیل تنوع وظایف و سطوح مسئولیت، پیش‌زمینه آموزشی و تجربیات آن‌ها به‌طور قابل ملاحظه‌ای متفاوت است.

(۱) به‌طور مناسب (۲) به‌طور ناگهانی (۳) به‌طور مکرر (۴) به‌طور قابل ملاحظه

۸۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * صفحه ۲۳ زبان انگلیسی ۳

ترجمه: اکبر عبدی کم‌دین ایرانی، با گفتن جوک‌هایی که به بازیگر معروف ایرانی اشاره داشت، باعث شد مردم از خنده منفجر شوند. (زیر خنده بزنند.)

(۱) محافظت کردن از (۲) تبدیل شدن به (۳) زدن زیره (خنده و ...) (۴) شناسایی کردن از

■ ■ ترجمه Cloze Test:

دانشمندان عباراتی را برای توصیف گونه‌هایی که در معرض خطر منقرض شدن قرار دارند، توسعه داده‌اند. یک گونه در معرض خطر، گونه‌ای از حیوانات، گیاهان و یا دیگر موجودات زنده است که اگر هیچ کاری برای توقف علت افول (کاهش) آن انجام نشود، منقرض خواهند شد. گونه‌های در معرض خطر در معرض خطر انقراض فوری هستند. گونه‌هایی که در آینده نزدیک احتمالاً در معرض خطر قرار می‌گیرند، «تهدید شده» نامیده می‌شوند. حیوانات زمانی از حوادث طبیعی مانند آب‌وهوای سرد عصر یخبندان یا تغییرات زمین‌شناسی ناشی از زلزله یا آتشفشان در معرض خطر بودند. در حال حاضر، بزرگ‌ترین مشکلاتی که گیاهان و حیوانات و همچنین مردم با آن روبرو هستند، فعالیت‌های انسانی است که به محیطی که گیاهان، انسان‌ها و دیگر حیوانات وابسته‌اند، آسیب می‌رساند.

۸۸- پاسخ: گزینه ۲

(۱) نظرها (۲) عبارتها (۳) فکرها (۴) مؤسسه‌ها

۸۹- پاسخ: گزینه ۴

(۱) قطع کردن / کم کردن (۲) خاموش کردن (۳) افتادن (۴) منقرض شدن

۹۰- پاسخ: گزینه ۴

نکته گرامری: در جملات شرطی نوع اول در قسمت پاسخ شرط برای زمان آینده معمولاً از فعل «will» استفاده می‌شود.

۹۱- پاسخ: گزینه ۲

(۱) مدت / حین / هنگامی که (۲) زمانی (در گذشته) (۳) گاهی (۴) در عوض

توجه: یکی از معانی کلمه «once» به معنای زمانی در گذشته می‌باشد و همچنین در مورد گزینه ۳ توجه داشته باشد که کلمه «sometimes» قید تکرار می‌باشد و به معنای «گاهی اوقات» است و نباید آن را با «sometime» که به معنای زمانی در آینده یا گذشته می‌باشد اشتباه بگیرد.

۹۲- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به معنی جمله گزینه ۳ یعنی عبارت «human activities» به معنای «فعالیت‌های انسانی» درست است.

■ ■ ترجمه درک مطلب ۱:

رابطه میان والدین و کودکان در طی چند دهه گذشته دچار تحول شدید شده است. والدین دیگر تنها تصمیم‌گیرندگان خانواده نیستند. این تغییرات قطعاً بر شیوه تعامل کودکان با والدینشان تأثیر گذاشته است. در واقع، بسیاری از آن‌ها بی‌ادب شده‌اند. چند دلیل پشت این روند نگران‌کننده وجود دارد.

کودکان امروزی از تحصیلات بسیار بهتری نسبت به والدینشان برخوردار می‌شوند. آن‌ها به لطف دسترسی به تکنولوژی‌های عصر جدید، باهوش‌تر و زیرک‌تر شده‌اند. این [موضوع] احساس غلط برتری را ایجاد می‌کند و اغلب به والدین خود به دیده تحقیر نگاه می‌کنند و با بی‌احترامی با آن‌ها رفتار می‌کنند. سی یا چهل سال پیش این‌گونه نبود وقتی که شکاف مهارتی بین والدین و کودکان بسیار زیاد نبود.

یکی دیگر از عواملی که به رشد کودکان بی‌ادب کمک کرد، افزایش خانواده‌های هسته‌ای است. اکثر خانواده‌های الان فقط متشکل از پدر و مادر و یک یا دو بچه هستند. این خانواده‌ها بر محوریت این کودکان می‌چرخند و برای والدین نامعمول نیست که به هر چیزی که فرزندانشان بخواهند بده بگویند. این باعث می‌شود کودکان بیشتر پرتوقع شوند.

به نظر من، اگر بچه‌ها بی‌ادب شده‌اند، مشکل از تربیت آن‌هاست. والدینی که هر نیاز فرزند خود را برآورده می‌کنند، به او خدمتی نمی‌کنند. در عوض [والدین] آن‌ها را لوس می‌کنند. والدین مجبورند (باید) نه تنها برای فرزندان خود غذا و پوشاک فراهم کنند، بلکه ارزش‌ها را نیز به آن‌ها تزریق کنند. کودکان امروز ممکن است مهارت‌های فنی بالاتری داشته باشند و مدارک تحصیلی بیشتری نسبت به والدین خود داشته باشند. با این حال، این بدان معنا نیست که آن‌ها عاقل‌تر هستند.

۹۳- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: نویسنده معتقد است که کودکان به دلیل «در دسترس بودن فن آوری‌های جدید»، امروزه باهوش‌تر و زیرک‌تر هستند.

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: نویسنده «والدین» را به‌طور مستقیم مسئول مسائل مورد بحث در متن می‌داند.

۹۵- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: متن اطلاعات کافی را برای پاسخگویی به سؤال «چرا بچه‌ها به والدینشان به چشم تحقیر نگاه می‌کنند؟» فراهم می‌کند.

۹۶- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه: همه موارد در متن به‌عنوان یک عامل مؤثر بر رفتار کودکان بیان می‌شود به جز اینکه «کودکان در سیستم‌های آموزشی مختلفی آموزش داده می‌شوند».

■ ترجمه درک مطلب ۲:

همه گاهی دوست دارند بازی‌های صفحه‌ای (مانند شطرنج، تخته نرد و مانند آن) بازی کنند. ولی دانستن اینکه این سرگرمی چه مدت است وجود داشته جالب است. بعضی از اولین بازی‌های صفحه‌ای بیش از پنج‌هزار سال قدمت دارند. قدیمی‌ترین آن‌ها احتمالاً سِنِت، یک بازی باستانی مصری است که در مقبره‌هایی از سه هزار سال قبل از میلاد مسیح یافت شده است. این بازی شامل یک عنصر شانس است و بنابراین مصری‌های باستان تصور می‌کردند که کسانی که این بازی را ببرند توسط خدایان حفاظت می‌شوند. به همین دلیل بازی‌های سِنِت اغلب داخل گور و در کنار جنازه دفن می‌شدند تا در سفر خطرناک به دنیای پس از مرگ مورد استفاده قرار بگیرند. این بازی همچنین می‌تواند در تعدادی از نقاشی‌های داخل مقابر دیده شود. صفحه این بازی یک شبکه شطرنجی سه در ده است و از دو دست که هر کدام حداقل پنج پیاده (سرباز) دارند استفاده می‌کنند. قانون‌های اصلی نامشخص است. هرچند که بعضی مورخان قوانینی را پیشنهاد کرده‌اند که در سِنِت‌هایی که امروزه موجود است استفاده می‌شود.

بازی سلطنتی اور که به آن بازی بیست خانه هم می‌گویند یک بازی باستانی دیگر است که به دوران سلطنت اولین اور در بین‌النهرین دوهزار و ششصد سال قبل از میلاد مسیح برمی‌گردد. در این بازی از دو دست هفت‌تایی نشان استفاده می‌شود. یکی سیاه و یکی سفید و سه تاس چهارگوش. اگرچه قوانین باستانی آن نامشخص است، یک میز سنگی پیدا شده است که تاریخچه‌ای معتبر از نحوه انجام بازی بین سال‌های ۱۷۷ و ۱۷۶ قبل از میلاد را می‌گوید.

هم سِنِت و هم بازی سلطنتی اور احتمالاً شکل‌های اولیه تخته نرد هستند که خودش تاریخچه‌ای طولانی دارد. بازی نرد که حدود سه‌هزار سال قبل از میلاد مسیح در ایران وجود داشت از دو دست پانزده‌تایی مهره، چهار تاس و همان صفحه مورد استفاده است در تخته نرد امروزی استفاده می‌کرد، اگرچه مکان‌های آغازین شروع و قوانین آن متفاوت است. بازی‌های مشابهی در روم و هند باستان انجام می‌شد.

۹۷- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: بهترین عنوان برای این متن «بازی‌های صفحه‌ای نخستین» است.

۹۸- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: این جمله که «صفحه سی خانه داشت» در مورد بازی سِنِت درست است.

۹۹- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: نویسنده این حقیقت را توصیف می‌کند که سِنِت یک عنصر شانس در خود دارد تا «ارتباط بین بازی و خدایان را» توضیح بدهد.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه: ضمیر «خودش» در اولین جمله پاراگراف آخر به «تخته نرد» برمی‌گردد.

پاسخ تشریحی درس‌های اختصاصی
آزمون شماره ۱ (گروه آزمایشی علوم انسانی)

داوطلب گرامی! جهت استفاده از خدمات اختصاصی خود مانند کارنامه‌ها، مشاوره‌های هوشمند آزمون‌ها، بانک سؤال، تست‌های طبقه‌بندی شده، تلویزیون اختصاصی گزیننده دو (دارای فیلم‌های آموزشی و مشاوره‌ای) و ... با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزیننده دو به آدرس gozine2.ir شوید.

ریاضیات

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۳ ریاضی و آمار ۱

راه حل اول: نکته: (اتحاد مکعب مجموع و تفاضل دوجمله‌ای): $(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$

با استفاده از اتحاد مکعب تفاضل دوجمله‌ای، حاصل عبارت $(2x-3)^3$ را حساب می‌کنیم:

$$(2x-3)^3 = (2x)^3 - 3(2x)^2(3) + 3(2x)(3)^2 - (3)^3 \Rightarrow (2x-3)^3 = 8x^3 - 36x^2 + 54x - 27 \Rightarrow B = -36$$

راه حل دوم: با توجه به تعریف اتحاد، اگر در اتحاد داده شده، جای تمام x ها، عددی دلخواه مانند ۱ را قرار دهیم، باید تساوی برقرار باشد. پس داریم:

$$(2x-3)^3 = 8x^3 + Bx^2 + 54x - 27 \xrightarrow{x=1} (2-3)^3 = 8(1)^3 + B(1)^2 + 54(1) - 27 \Rightarrow -1 = 8 + B + 54 - 27 \Rightarrow B = -36$$

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۴ ریاضی و آمار ۱

نکته: (اتحاد جمله مشترک): $(x+a)(x+b) = x^2 + (a+b)x + ab$

نکته: (اتحاد مزدوج): $(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$

ابتدا باید صورت و مخرج عبارت را تا حد امکان تجزیه کنیم. در صورت کسر ابتدا از x فاکتور می‌گیریم، بعد از اتحاد جمله مشترک استفاده می‌کنیم:

صورت: $x^3 + 3x^2 + 2x = x(x^2 + 3x + 2) = x(x+1)(x+2)$

در مخرج، پرانتز آخر را با اتحاد مزدوج تجزیه می‌کنیم:

مخرج: $x(x+1)(x^2-4) = x(x+1)(x+2)(x-2)$

$$\frac{x^3 + 3x^2 + 2x}{x(x+1)(x^2-4)} = \frac{x(x+1)(x+2)}{x(x+1)(x+2)(x-2)} = \frac{1}{x-2}$$

بنابراین می‌توان نوشت:

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۱ و ۱۶ ریاضی و آمار ۱

نکته (اتحاد مزدوج): $a^2 - b^2 = (a-b)(a+b)$

ابتدا از عبارت مشترک فاکتور گرفته و سپس به کمک اتحاد مزدوج عبارت را تا حد امکان تجزیه می‌کنیم:

$$8x^4(x^2+6)^2 - 4x^5(x^2+6)^3 = 4x^5(x^2+6)^2(2x^2 - (x^2+6)) = 4x^5(x^2+6)^2(x^2-6)$$

$$= 4x^5(x^2+6)^2(x-\sqrt{6})(x+\sqrt{6})$$

بنابراین عبارت $x^2 + \sqrt{6}$ در تجزیه این عبارت حضور ندارد و گزینه ۳ پاسخ است.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۲ و ۱۴ ریاضی و آمار ۱

مثلث خیام به صورت زیر است. در چند سطر ابتدایی، تعداد اعداد و مجموع آن‌ها را می‌نویسیم تا به یک الگو برسیم:

۱	→ سطر ۱	۱ = ۱	مجموع = ۱	تعداد اعداد = ۱
۱ ۱	→ سطر ۲	۱ + ۱ = ۲	مجموع = ۳	تعداد اعداد = ۲
۱ ۲ ۱	→ سطر ۳	۱ + ۲ + ۱ = ۴	مجموع = ۶	تعداد اعداد = ۳
۱ ۳ ۳ ۱	→ سطر ۴	۱ + ۳ + ۳ + ۱ = ۸	مجموع = ۱۰	تعداد اعداد = ۴
۱ ۴ ۶ ۴ ۱	→ سطر ۵	۱ + ۴ + ۶ + ۴ + ۱ = ۱۶	مجموع = ۲۰	تعداد اعداد = ۵

از الگوی بالا می‌فهمیم که سطر n دارای n عدد است که مجموع آن‌ها برابر 2^{n-1} است.

پس مطابق صورت سؤال، سطر $n=7$ شامل ۷ عدد است، سطر هفتم است و مجموع اعداد سطر بعدی آن یعنی سطر هشتم برابر است با:

$2^{7-1} = 2^6 = 64 =$ مجموع اعداد سطر هشتم

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۱ و ۲۲ ریاضی و آمار ۱

نکته (اتحاد جمله مشترک): $(x+a)(x+b) = x^2 + (a+b)x + ab$

نکته (اتحاد مربع دو جمله‌ای): $(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$

نکته: برای پیدا کردن مضرب مشترک دو چندجمله‌ای $P(x)$ و $Q(x)$ به طوری که نسبت به x از کوچک‌ترین درجه باشد، ابتدا هریک از چندجمله‌ای‌ها را تجزیه می‌کنیم؛ سپس حاصل ضرب عبارت‌های مشترک با بزرگ‌ترین توان در عبارت‌های غیر مشترک را به دست می‌آوریم. با توجه به نکات، ابتدا دو عبارت داده شده را تجزیه می‌کنیم:

$$x^3 + 6x^2 + 9x = x(x^2 + 6x + 9) = x(x+3)^2$$

$$x^2 + x - 6 = (x+3)(x-2)$$

بنابراین مضرب مشترک این دو عبارت که نسبت به x از کوچک‌ترین درجه باشد، برابر است با:

$$\underbrace{x(x-2)}_{\text{عبارت غیر مشترک}} \underbrace{(x+3)^2}_{\text{عبارت مشترک با توان بزرگتر}}$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۱ و ۲۳ ریاضی و آمار ۱

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۲

عبارت داده شده را ساده می‌کنیم:

$$A = \frac{1}{x^2 + 2x} + \frac{1}{x^2 - 2x} = \frac{1}{x(x+2)} + \frac{1}{x(x-2)} = \frac{x-2}{x(x+2)(x-2)} + \frac{x+2}{x(x+2)(x-2)}$$

$$= \frac{2x}{x(x+2)(x-2)} = \frac{2}{(x+2)(x-2)} = \frac{2}{x^2 - 4}$$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۵ ریاضی و آمار ۱

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۲

نکته ۱ (اتحاد مجموع مکعب دو جمله‌ای): $a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$

نکته ۲ (اتحاد مربع دو جمله‌ای): $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$

ابتدا با استفاده از نکته ۱ داریم: $a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2) = \frac{a+b=\Delta}{ab=2} \Delta(a^2 - 2 + b^2) = \Delta(a^2 + b^2 - 2) (*)$

برای به دست آوردن مقدار $a^2 + b^2$ با استفاده از نکته ۲ داریم:

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2 \xrightarrow{\substack{a+b=\Delta \\ ab=2}} \Delta^2 = a^2 + b^2 + 2(2) \Rightarrow a^2 + b^2 = 21$$

$$a^3 + b^3 = \Delta(21 - 2) = \Delta \times 19 = 95$$

با جای گذاری این مقدار در (*) داریم:

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۸ ریاضی و آمار ۱

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۴

نکته: اگر مخرج یک عبارت گویا صفر شود، آنگاه مقدار عبارت گویا تعریف نشده است.

با توجه به نکته بالا، چون عبارت گویای $\frac{4x^2 - 10x + 4}{x^2 + k}$ به ازای $x=2$ تعریف نشده است. پس مخرج آن یعنی $x^2 + k$ به ازای $x=2$ صفر می‌شود:

$$x^2 + k = 0 \xrightarrow{x=2} 4 + k = 0 \Rightarrow k = -4$$

با جای گذاری $k = -4$ ، عبارت گویا به صورت $\frac{4x^2 - 10x + 4}{x^2 - 4}$ در می‌آید. صورت و مخرج آن را تجزیه می‌کنیم:

$$\frac{4x^2 - 10x + 4}{x^2 - 4} = \frac{(2x-4)(2x-1)}{(x-2)(x+2)} = \frac{2(x-2)(2x-1)}{(x-2)(x+2)} = \frac{2(2x-1)}{x+2} = \frac{4x-2}{x+2}$$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۵ ریاضی و آمار ۳

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۴

نکته: برای ضرب یک عدد طبیعی و بزرگ‌تر از ۱ در تمام اعداد طبیعی کوچک‌تر از خودش از نماد فاکتوریل استفاده می‌شود یعنی:

$$n! = n \times (n-1) \times (n-2) \times \dots \times 1$$

نکته: هر حالت از کنار هم قرار گرفتن n شیء متمایز را یک جایگشت n تایی از آن n شیء می‌نامیم و تعداد این جایگشت‌ها برابر با $n!$ است.

با توجه به نکته بالا، تعداد جایگشت‌های پنج تایی با پنج حرف a, b, c, d و e برابر است با: $5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲ ریاضی و آمار ۳

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۲

نکته (اصل جمع): اگر بتوان عملی را به m طریق و عمل دیگری را به n طریق انجام داد و این دو عمل را نتوان با هم انجام داد، در این صورت به $m+n$ طریق می‌توان عمل اول یا عمل دوم را انجام داد.

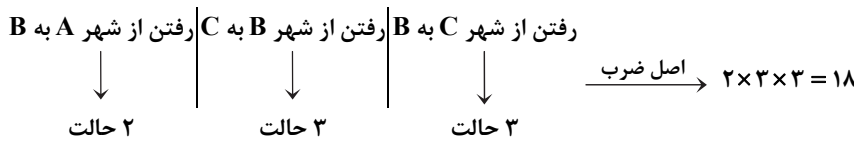
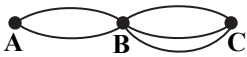
با توجه به نکته بالا، علی می‌تواند به ۳ طریق بستنی، به ۴ طریق آبمیوه و به ۲ طریق سالاد بخورد و نمی‌تواند همه این اعمال را با هم انجام دهد (چون فقط یکی از آن‌ها را باید انتخاب کند). پس طبق اصل جمع به $3+4+2=9$ طریق می‌تواند یکی از این خوراکی‌ها را بخورد.

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۳ و ۴ ریاضی و آمار ۳

نکته (اصل ضرب): اگر عملی طی دو مرحله اول و دوم انجام پذیرد، به طوری که مرحله اول به m طریق و در مرحله دوم هر کدام از این m طریق به n روش انجام پذیر باشند، در کل آن عمل به $m \times n$ طریق انجام پذیر است.

ابتدا مسیرها را به صورت نمودار مقابل نمایش می‌دهیم.
حرکت این فرد بین شهرها به صورت زیر است:

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۸ ریاضی و آمار ۳

نکته: برای ضرب یک عدد طبیعی و بزرگ‌تر از ۱ در تمام اعداد طبیعی کوچک‌تر از خودش از نماد فاکتوریل استفاده می‌شود؛ یعنی:

$$n! = n \times (n-1) \times (n-2) \times \dots \times 1$$

طبق قرارداد: $0! = 1$ و $1! = 1$

نکته: تعداد انتخاب‌های r شیء از میان n شیء متمایز (به طوری که جایابی یا ترتیب آن‌ها مهم باشد)، با نماد $P(n, r)$ نشان داده می‌شود و داریم:

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

طبق نکته‌های بالا و با توجه به اینکه تعداد ۳ کتاب از ۷ کتاب باید انتخاب شود و ترتیب جایابی آن‌ها مهم است، داریم:

$$\text{تعداد حالات} = P(7, 3) = \frac{7!}{4!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4!} = 210$$

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۸ ریاضی و آمار ۳

نکته: تعداد انتخاب‌های r شیء از میان n شیء متمایز (به طوری که جایابی یا ترتیب آن‌ها مهم باشد) با نماد $P(n, r)$ نشان داده می‌شود و داریم:

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

مطابق نکته داریم:

$$A = P(10, 8) - P(10, 7) \Rightarrow A = \frac{10!}{(10-8)!} - \frac{10!}{(10-7)!} \Rightarrow A = \frac{10!}{2!} - \frac{10!}{3!} \Rightarrow A = \frac{10!}{2} - \frac{10!}{6} = \frac{3 \times 10! - 10!}{6}$$

در صورت از $10!$ فاکتور می‌گیریم

$$A = \frac{10!(3-1)}{6} = \frac{10! \times 2}{3 \times 3} = \frac{10!}{3}$$

پس حاصل عبارت A ، برابر $\frac{10!}{3}$ است.

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶ و ۱۱ ریاضی و آمار ۳

نکته: برای ضرب یک عدد طبیعی و بزرگ‌تر از ۱ در تمام اعداد طبیعی کوچک‌تر از خودش از نماد فاکتوریل استفاده می‌شود، یعنی:

$$n! = n \times (n-1) \times (n-2) \times \dots \times 1$$

طبق قرارداد: $0! = 1$ و $1! = 1$

نکته: هر حالت از کنار هم قرار گرفتن n شیء متمایز را یک جایگشت n تایی از آن شیء می‌نامیم و تعداد این جایگشت‌ها برابر است با: $n!$
جایگاه حرف t معلوم است. پس برای آن حق انتخابی نداریم، زیرا همواره در وسط است. اکنون کافی است جایگشت ۴ حرف دیگر را حساب کنیم. طبق نکات بالا داریم:

_____ t _____

حرف جایگشت ۴ = $4! = 24$

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶ و ۷ ریاضی و آمار ۳

نکته: برای ضرب یک عدد طبیعی و بزرگ‌تر از ۱ در تمام اعداد طبیعی کوچک‌تر از خودش از نماد فاکتوریل استفاده می‌شود، یعنی:

$$n! = n \times (n-1) \times (n-2) \times \dots \times 1$$

نکته: هر حالت از کنار هم قرار گرفتن n شیء متمایز را یک جایگشت n تایی از آن شیء می‌نامیم و تعداد این جایگشت‌ها برابر است با: $n!$
می‌خواهیم با این ارقام، عددهای ۵ رقمی فردی بنویسیم که مضرب ۵ باشد، عددی که مضرب ۵ باشد، باید یکان آن رقم صفر یا ۵ باشد. چون عدد باید فرد باشد، پس در یکان فقط باید رقم ۵ قرار بگیرد. داریم:

اصل ضرب $\rightarrow 4 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 96$

$\frac{4}{5}$ $\frac{4}{5}$ $\frac{3}{5}$ $\frac{2}{5}$ $\frac{1}{5}$

غیر ۵
و صفر

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۸ و ۱۱ ریاضی و آمار ۳

نکته: برای ضرب یک عدد طبیعی و بزرگ‌تر از ۱ در تمام اعداد طبیعی کوچک‌تر از خودش از نماد فاکتوریل استفاده می‌شود؛ یعنی:

$$n! = n \times (n-1) \times (n-2) \times \dots \times 1$$

نکته: تعداد انتخاب‌های r شیء از میان n شیء متمایز (به طوری که جابه‌جایی یا ترتیب آن‌ها مهم باشد) با نماد $P(n, r)$ نشان داده می‌شود و داریم:

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

می‌توان صورت سؤال را به این حالت بیان کرد که برای هر بازی دو تیم لازم است، به دلیل اینکه بازی‌ها به صورت رفت و برگشت می‌باشد، پس ترتیب انتخاب دو تیم نیز اهمیت دارد. بنابراین تعداد بازی‌ها برابر است با جایگشت ۲ تیم از ۷ تیم:

$$P(7, 2) = \frac{7!}{5!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5!} = 42$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵ ریاضی و آمار ۳

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۴

نکته: برای ضرب یک عدد طبیعی و بزرگ‌تر از ۱ در تمام اعداد طبیعی کوچک‌تر از خودش از نماد فاکتوریل استفاده می‌شود؛ یعنی:

$$n! = n \times (n-1) \times (n-2) \times \dots \times 1$$

با استفاده از نکته، تساوی داده شده را ساده می‌کنیم:

$$\frac{(n+1)!}{(n-1)!} = 30 \Rightarrow \frac{(n+1)(n)(\cancel{n-1})!}{(\cancel{n-1})!} = 30 \Rightarrow (n+1)n = 30 \Rightarrow n^2 + n - 30 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{تجزیه به اتحاد جمله مشترک}} (n+6)(n-5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n+6=0 \Rightarrow n=-6 * \\ n-5=0 \Rightarrow n=5 \checkmark \end{cases}$$

چون n باید عددی طبیعی باشد، فقط $n = 5$ قابل قبول است.

حال مقدار $(n-2)!$ را حساب می‌کنیم:

$$(n-2)! = (5-2)! = 3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۵ تا ۸ ریاضی و آمار ۳

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۱

نکته: هر حالت از کنار هم قرار گرفتن n شیء متمایز را یک جایگشت n تایی از آن شیء می‌نامیم و تعداد این جایگشت‌ها برابر است با $n!$ اگر حروف مشابه را کنار هم قرار دهیم، ۴ بسته به صورت مقابل داریم:

$$\boxed{mm}, \boxed{aa}, \boxed{r}, \boxed{y}$$

از آنجایی که داخل دو بسته \boxed{mm} و \boxed{aa} حروف مشابه‌اند، داخل این بسته‌ها جایگشت نداریم. (جابه‌جایی آن‌ها حالت جدیدی ایجاد نمی‌کند.) بنابراین کفایت تعداد جایگشت ۴ بسته را به دست آوریم: $4! = 24$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۲ تا ۴ ریاضی و آمار ۳

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۳

نکته (اصل ضرب): اگر عملی طی دو مرحله اول و دوم انجام پذیرد، به طوری که مرحله اول به m طریق و در مرحله دوم هر کدام از این m طریق به n روش انجام پذیر باشند، در کل آن عمل به $m \times n$ طریق انجام پذیر است.

نکته (اصل جمع): اگر بتوان عملی را به m طریق و عمل دیگری را به n طریق انجام داد و این دو عمل را نتوان با هم انجام داد، در این صورت به $m + n$ طریق می‌توان عمل اول یا عمل دوم را انجام داد.

برای نوشتن عدد سه‌رقمی با ارقام ۱، ۲، ۳ و ۴ یکی از دو حالت زیر را داریم:

حالت اول:

رقم ۲، حداکثر یکبار استفاده شده باشد، در این حالت کفایت تعداد اعداد سه‌رقمی را که با ارقام ۱، ۲، ۳ و ۴ می‌توانیم بنویسیم، حساب کنیم:

$$24 = 4 \times 3 \times 2 \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} \frac{4}{\text{صدگان}} \times \frac{3}{\text{دهگان}} \times \frac{2}{\text{یکان}}$$

حالت دوم:

رقم ۲، دقیقاً دو بار استفاده شده باشد، در این حالت عدد سه‌رقمی به یکی از شکل‌های زیر است:

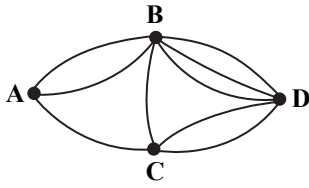
$$\begin{array}{ccc} \begin{array}{c} 220 \\ \downarrow \\ \text{حالت ۳} \\ (1 \text{ یا } 3 \text{ یا } 4) \end{array} & \begin{array}{c} 202 \\ \downarrow \\ \text{حالت ۳} \\ (1 \text{ یا } 3 \text{ یا } 4) \end{array} & \begin{array}{c} 022 \\ \downarrow \\ \text{حالت ۳} \\ (1 \text{ یا } 3 \text{ یا } 4) \end{array} \end{array} \xrightarrow{\text{اصل جمع}} 3 + 3 + 3 = 9$$

پس در کل طبق اصل جمع، $24 + 9 = 33$ عدد سه‌رقمی با این شرایط می‌توانیم بنویسیم.

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۲ تا ۴ ریاضی و آمار ۳

نکته (اصل ضرب): اگر عملی طی دو مرحله اول و دوم انجام پذیرد، به طوری که مرحله اول به m طریق و در مرحله دوم هر کدام از این m طریق به n روش انجام پذیر باشند، در کل آن عمل به $m \times n$ طریق انجام پذیر است.

اگر این فرد بخواهد از شهر A به شهر D سفر کند، مسیرهای زیر را می‌تواند انتخاب کند:

$A \rightarrow B \rightarrow D$ یا $A \rightarrow C \rightarrow D$ یا $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D$ یا $A \rightarrow C \rightarrow B \rightarrow D$ مسیرها

\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow	
تعداد حالات :	2×2	+	1×2	+	$2 \times 1 \times 2$	+	$1 \times 1 \times 2$

بنابراین $15 = 2 + 2 + 4 + 3 = 6$ راه برای رفتن از شهر A به شهر D وجود دارد.

اقتصاد

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۸ تا ۱۰ اقتصاد

الف) اولین مرتبه از نیازهای انسان، نیازهای مادی است.

ج) انسان برای تحقق مأموریت خود، به عنوان جانشین خدا بر روی زمین، به منابع و امکانات نیاز دارد.

ه) انسان به حکم فطرت و سرشت خود در هر انتخابی به دنبال بالاترین منافع و کم‌ترین هزینه‌ها است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۷ اقتصاد

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۴

دین اسلام به عنوان دینی کامل، در پی سعادت واقعی و کامل انسان‌ها است و دنیا و آخرت را همراه با هم مورد توجه قرار می‌دهد.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۰ اقتصاد

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۲ اقتصاد

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۳

هزینه فرصت دقیقاً برابر است با دومین فرصت انتخاب از لیست مرتب شده توسط فرد مورد نظر.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۴ اقتصاد

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۴

علم اقتصاد علمی است که انتخاب‌های بشر را به صورت رابطه بین منابع و عوامل تولید کمیاب که موارد استفاده مختلف دارند و نیازهای

مادی نامحدود او مطالعه و با ارائه بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۴ اقتصاد

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۲

تصمیماتی که انسان در رابطه با مسائل اقتصادی خود می‌گیرد عمدتاً ریشه در نیازها و خواسته‌های نامحدود وی دارد و از طریق به‌کارگیری

منابع و امکانات در دسترس عملی می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۰ اقتصاد

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۴ اقتصاد

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۱

} تولید بر سه نوع است:

 احیای منابع طبیعی

 صنعت

 محصولات نرم

صنعت، دومین نوع تولید است که از ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده یا محصولات به‌دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش

مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به‌دست می‌آید.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۴ اقتصاد

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۱

(۱) بهره برداری از چوب درختان ← حیازت ← تولید محسوب نمی‌شود.

(۲) تهیه الوار برش خورده ← صنعت ← نوع دوم تولید

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۳ اقتصاد

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۳

فقط در صورتی که برای محصول تولید شده، ارزش مصرفی یا مبادلاتی ایجاد شده باشد، نام تولید یا فعالیت تولیدی بر کالا و فرایند تهیه آن

گذاشته می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۸ اقتصاد

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۴

■ سرمایه فیزیکی که برای مدت محدودی در اختیار تولیدکننده قرار می‌گیرد، مشمول اجاره می‌شود.

■ سرمایه مالی که برای مدتی محدود در اختیار تولیدکننده قرار می‌گیرد، یا به صورت قرض الحسنه است و اجری الهی و معنوی دارد یا

به صورت مشارکت است و پذیرش سود و هزینه‌ها و یا حتی زیان برای صاحب سرمایه به همراه دارد.

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۹ اقتصاد

■ توجه کنید که تولیدکننده فقط ۳۰۰۰ واحد از ۵۰۰۰ واحد کالای تولید شده خود را توانسته به فروش برساند، پس درآمد او برابر است با:

$$\text{تومان } 3000 \times 100,000 = 300,000,000$$

■ اما در محاسبه عملکرد اقتصادی او (آنچه در اظهارنامه مالیاتی وارد می‌شود) باید هزینه تولید کل کالاهای تولیدی را محاسبه کرد یعنی مجموع هزینه‌های مستقیم و هزینه‌های غیرمستقیم (هزینه فرصت) برای ۵۰۰۰ واحد کالا را می‌بایست محاسبه نمود.

$$\text{تومان } 350,000,000 = (40,000 + 30,000) \times 5000 = \text{هزینه کامل تولید}$$

(هزینه فرصت و هزینه مستقیم) (تعداد کالاهای تولید شده)

$$\text{تومان } -50,000,000 = 300,000,000 - 350,000,000 = \text{سود اقتصادی (سود درج شده در اظهارنامه)}$$

(هزینه کل تولید) (درآمد)

■ بنابراین تولیدکننده ۵۰ میلیون زیان کرده است.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۸ اقتصاد

برای محاسبه سود ویژه که در اظهارنامه مالیاتی وارد می‌شود باید کل هزینه‌های تولید که شامل هزینه‌های مستقیم (هزینه‌های پرداخت شده بابت تمامی عوامل تولید که شامل زمین، نیروی انسانی، سرمایه‌های فیزیکی و مالی می‌شود) و هزینه‌های غیرمستقیم (یعنی همان هزینه فرصت) است را محاسبه کنیم.

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۶ اقتصاد

مهم‌ترین عامل تولید، نیروی انسانی است که با عنوان «سرمایه انسانی» از آن یاد می‌شود و منظور همان نیروهای متخصص و کارآفرین سازمان می‌باشد.

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۷ اقتصاد

تولیدکننده‌ای که خود صاحب کسب‌وکار است و در ازای به‌کارگیری عوامل تولید به صاحبان آن دستمزد یا اجاره می‌دهد و تمام هزینه‌ها، زیان و سود مشمول حال خود او می‌شود، صاحب سازمان می‌باشد که در معرفی نوع «سازمان تولید» به آن سازمان خصوصی گفته می‌شود.

«علوم و فنون ادبی»

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۱۲ و ۱۳ علوم و فنون ادبی ۳

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۳ علوم و فنون ادبی ۳

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۸ علوم و فنون ادبی ۳

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۵ علوم و فنون ادبی ۳

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۷ علوم و فنون ادبی ۳

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ علوم و فنون ادبی ۳

مجله «بهار» با مدیریت «میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی» منتشر می‌شد.

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۱۷ تا ۲۰ علوم و فنون ادبی ۳

کتاب «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» نوشته «جیمز موریه» و ترجمه «میرزا حبیب اصفهانی» است.

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۹ علوم و فنون ادبی ۳

متن سؤال نوشته «قائم مقام فراهانی» نویسنده «منشآت» است.

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۴ علوم و فنون ادبی ۳

موارد «الف و د» از عوامل بیداری این دوره است.

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۴ علوم و فنون ادبی ۳

مفهوم آزادی در گزینه ۴ مفهوم اجتماعی- سیاسی است ولی در سه گزینه دیگر مفهوم عام آزادی و آزادی مدنظر است.

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۴ علوم و فنون ادبی ۳

«وطن» در این گزینه به معنای اجتماعی آن است ولی در سه گزینه دیگر به معنی عام، یعنی محل اقامت آمده است.

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۶ علوم و فنون ادبی ۳

شعر از «عارف قزوینی» است که در سرودن تصنیف و ترانه‌های میهنی شاخص بود.

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۳ علوم و فنون ادبی ۱

گزینه ۴: کلمه «خاک» دو بار تکرار شده است.

سایر گزینه‌ها:

(۱) چنگ } پنجه
 (۲) چین } چین و چروک
 (۳) بار } اجازة ملاقات
 آنچه حمل کنند } کشور چین

« عربی اختصامے »

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۴
 «یقاتلون» مضارع است. (رد گزینه ۱) / «چرا که» در گزینه ۱ زائد است. / «رزمندگان» معادل دقیقی برای «یقاتلون» نیست. (رد گزینه ۲) «زیرا» وجود ندارد. (رد گزینه ۲) / «بنیان مرصوص» باید نکره ترجمه شود. / «صفاً» در گزینه ۳ ترجمه نشده است. / «امید است که» معادل نادرستی برای «کأن» است. (رد گزینه ۳)

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۱
 «لیت» و «لعلّ» + فعل مضارع ← مضارع التزامی (رد گزینه های ۲ و ۴)
 «امتحان» مفرد است. (رد گزینه ۳)
 ضمناً قسمت انتهایی عبارت، در گزینه های ۳ و ۴ نادرست ترجمه شده است.

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۳
 «دواء» نکره است. (رد گزینه ۱)
 «گ» در گزینه ۲ ترجمه نشده است.
 بقلیله تَنْتَفَعُ: از اندک آن سود می بری (رد سایر گزینه ها)
 بکثیره تُقْتَلُ: با زیاد آن کشته می شوی (فعل مجهول؛ رد سایر گزینه ها)
 ۱۶۴- پاسخ: گزینه ۳
 در گزینه ۳ «ذلک» ترجمه نشده است.
 «النفایة» مفرد است.
 «مَنْ یَرْمِی» معادل دقیقی برایش نیامده است.

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۳
 گزینه ۱: «دواء» یعنی «دارو»؛ به معنای «درد» نیست / ما تُبْصِرُ: نمی بینی (دقت: فعل مضارع را با «ما» می توان منفی کرد).
 گزینه ۲: «علم» نکره است / «به رستگاری پرس» معادل دقیقی نیست (رستگار شو) / بدل: جانشین
 گزینه ۴: «إِذَا» به معنای «فقط» ترجمه نشده است / «عقلی ثابت» نکره است.
 ۱۶۶- پاسخ: گزینه ۴
 مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۸ عربی، زبان قرآن ۱

۶ × ۷ = ۴۲

ثمانیة و عشرون → ۲۸ = ۱۴ - ۴۲

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۲
 «اشک هایم جاری بود و قلبم از شدت درد می سوخت؛ روزهای زندگی من پس از جدایی او در هم پیچیده بود (به هم ریخته بود)!»
 (۱) بیدار و آگاه شد (۲) در هم پیچیده شد (۳) شکست (۴) فرستاده شد
 ۱۶۸- پاسخ: گزینه ۱
 عبارت صورت سؤال «تشویق به شنیدن سخن حق و درست است؛ هرچند انسانی که آن را می گوید خود سالم نباشد».

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۱
 با توجه به مفهوم عبارت، بعد از انتهای ساعات مدرسه تعداد کمی در مدرسه می مانند.
 ۱۷۰- پاسخ: گزینه ۱
 می خواهند فعالیت آزاد انجام دهند.

(۱) انجام دهند (۲) پیشنهاد دهند (۳) تبدیل کنند (۴) بلند شوند
 دقت: «یَقْمَنَ بِ: انجام دهند»

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۳
 «لعلّ»، «کأن» و «لکن» از جهت معنایی نادرست هستند.

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۱
 (۲) «أخْبَرُوا»: مبنی

(۳) «الْأیام»: اسم مبالغه نیست، ملاک اسم مبالغه بودن کلمه، تعیین وزن مفرد اسم است نه جمع.
 (۴) «هُم»: للغائبین

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۲
 مثنی مذکر (رد گزینه های ۱ و ۴) / مبتدا و مرفوع (رد گزینه های ۱ و ۳) / نکره (رد گزینه ۳)

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۱
 در گزینه ۱ «مَنْ» نقش «فاعل» دارد و در سایر گزینه ها «مفعول» می باشد.

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۳
 «مَنْ» در این گزینه فاعل برای فعل «یرحمک» است.

- ۱۷۶- پاسخ: گزینه ۳
 پاسخ درست سایر گزینه‌ها:
 مُسْتَمِع / مُفْتَعِل / اِنْتِشَار / اِنْتِعَال / تَكْرِيم: تَفْعِيل
- ۱۷۷- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۰ عربی، زبان قرآن ۱
 «الکسلان» مفرد مذکر است و باید اسم اشاره «هذا» برای آن به کار رود. نباید این کلمه را با مثنی اشتباه گرفت. با توجه به خود کلمه (و ضمیر غایب «ه») می‌توان پی برد که «الکسلان» مفرد مذکر است.
- ۱۷۸- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ عربی، زبان قرآن ۱
 (۱) «الخامس» درست است.
 (۳) با توجه به اینکه معدود جمع آمده است، عدد باید ۳ تا ۱۰ به کار رود.
 (۴) با توجه به اینکه معدود مفرد آمده است، پس نباید اعداد ۳ تا ۱۰ در جای خالی قرار بگیرند.
- ۱۷۹- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶ تا ۸ عربی، زبان قرآن ۳
 در گزینه ۳ «المؤدبون» صفت برای «الطلاب» است و باید منصوب با یاء (المؤدِّبِین) باشد و از «الطلاب» در اعراب تبعیت کند.
 در سایر گزینه‌ها خطایی در اعراب وجود ندارد. ضمن اینکه خبر در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «مکتوبه» (مرفوع با ضمه)، «زینة» (مرفوع با ضمه) و «منتظران» (مرفوع با الف) است.
- ۱۸۰- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶ و ۸ عربی، زبان قرآن ۳
 در جای خالی اول صفت لازم داریم و صفت در اعراب تابع موصوف خود (تَجَار) که اسم حروف مشبَّهة بالفعل و منصوب است، می‌باشد. «الصالحین» صفت و منصوب با یاء است. در جای خالی دوم به مفعول نیاز داریم که باید منصوب باشد. (المواطنین)

« تاریخ »

- ۱۸۱- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۵ تاریخ ۱
 تعدادی از آثار و بناهای تاریخی کشور عزیزمان ایران مانند مردان نمکی زنجان و تمدن عظیم جیرفت در استان کرمان به‌طور تصادفی کشف شده‌اند.
- ۱۸۲- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۳۳ تاریخ ۱
 در فاصله ۱۲۰۰۰ تا ۷۰۰۰ سال پیش (عصر نوسنگی) کشت غلات و رام کردن جانوران در بیشتر نقاط جهان رواج یافت.
- ۱۸۳- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۶ تاریخ ۱
 امروزه باستان‌شناسان برای تاریخ‌گذاری و تعیین سن آثار باستانی، از روش‌های علمی پیشرفته‌ای مانند روش رادیو کربن و شیوه پیشرفته‌تری موسوم به «پتاسیم- آرگون» استفاده می‌کنند.
- ۱۸۴- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۶ تاریخ ۱
 در مرحله شناسایی منابع، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند؟ چه گرایش دینی، اجتماعی یا سیاسی داشته‌اند؟ آیا خود شاهد وقایع بوده‌اند یا از زبان دیگران حوادث را نقل کرده‌اند؟ تا چه اندازه در نقل رویدادها دقت و صداقت داشته‌اند؟
 تذکر: سایر گزینه‌ها مربوط به مرحله «تدوین پرسش‌های تحقیق» هستند.
- ۱۸۵- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۳۷ تاریخ ۱
 در حدود ۲۴۰۰ ق.م. قوم اکدی که در مرکز بین‌النهرین می‌زیست، به فرماندهی سارگن بر کشور- شهرهای سومری مسلط شدند. سارگن سپس سرتاسر بین‌النهرین را به زیر فرمان خود آورد و امپراتوری بزرگی را تشکیل داد که از سواحل شرقی دریای مدیترانه تا کوه‌های زاگرس امتداد داشت. این امپراتوری مردمان و اقوامی را که دارای اندیشه، آداب و رسوم، صنعت و هنر گوناگونی بودند، یکپارچه و متحد ساخت و موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد.
 تذکر: گزینه‌های ۱ و ۳ مربوط به دوران حکومت اموری‌ها در بابل باستان است و در گزینه ۴، عبارت «اقوام اموری» نادرست است، زیرا در این دوره اقوام اکدی بر بین‌النهرین مسلط بودند.
- ۱۸۶- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱۳ تاریخ ۱
 مصریان گاه‌شماری خورشیدی دقیق و منظمی داشتند. آنان سال را ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند. در گاه‌شماری مصری، سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد و پنج روز اضافی، به آخر ماه دوازدهم افزوده می‌گردید.
- ۱۸۷- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲ تاریخ ۳
 شیوه تاریخ‌نگاری دوران افشاریه و زندیه، استمرار تاریخ‌نویسی عصر صفویان بود.
- ۱۸۸- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۲ تاریخ ۳
 نشریه (روزنامه) به عنوان رسانه گروهی، یکی از ابداعات تأثیرگذار تمدن جدید غربی بود که در دوره قاجار به ایران راه یافت.
- ۱۸۹- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲ تاریخ ۳
 تاریخ‌نگاری سنتی، ادامه وقایع‌نگاری‌ها و مجلس‌نویسی‌های دوره صفوی و پیش از آن محسوب می‌شود. مورخان سنتی اغلب اهل شعر و ادب بودند و آثار خود را با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند.
 تذکر: مورخان سنتی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی (گزینه ۲) و سنجش و نقد منابع (گزینه ۴) توجه نداشتند.

۱۹۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۶ و ۷ تاریخ ۳

انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی (۱۲۸۰-۱۳۳۷ ق) پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

“ جغرافیا ”

۱۹۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۴ جغرافیای ایران

۱- مکان

مفاهیم اساسی دانش جغرافیا عبارت‌اند از: } ۲- روابط متقابل انسان و محیط

۱۹۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۹ جغرافیای ایران

۱۹۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۳ جغرافیای ایران

۱۹۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۵ جغرافیای ایران

} بارندگی ۸۰۰ میلی‌متر ← ناحیه کوهستانی

} بارندگی ۱۲۰۰ میلی‌متر ← ناحیه خزری

} بارندگی ۵۰ میلی‌متر ← ناحیه بیابانی و شرجی

} دما ۴۳-۱۰ سانتی‌گراد ← ناحیه بیابانی

} دما ۲۸-۷ سانتی‌گراد ← ناحیه کوهستانی

۱۹۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۶ جغرافیای ایران

دید ترکیبی به جغرافیای دان کمک می‌کند تا به‌طور همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها را با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان مورد مطالعه قرار دهد.

۱۹۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷ جغرافیای ایران

■ در پی بارندگی شدید و جاری شدن سیل ← چرا

■ در ۱۷ خرداد ۱۳۵۹ ← چه موقع

■ آبگرفتگی شدید و تلف شدن احشام ← چه چیز

■ در آذربایجان شرقی ← کجا

۱۹۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۶ جغرافیا ۳

■ متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ← جمعیت

■ مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا ← فعالیت‌های اقتصادی آن‌ها

۱۹۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱ جغرافیا ۳

در کشورهای نواحی آسیا و آفریقا بخش عمده‌ای از رشد شهرنشینی به علل زیر بوده است:

(۱) مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها به‌منظور اشتغال و دستمزد بیشتر

(۲) صنعتی شدن و توسعه کارخانه‌ها و با رشد بخش خدمات و ورود این کشورها به تجارت جهانی

۱۹۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲ جغرافیا ۳

بررسی موارد نادرست:

ج) در چهار هزار سال قبل، نخستین روستاها و شهرهای پرجمعیت و همچنین تمدن‌های اولیه در کنار رودهای دجله و فرات، نیل، کارون،

سند و ... پدید آمدند.

ه) در کشور ایران دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه

روستاها و شهرها بوده است.

۲۰۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷ جغرافیا ۳ (شکل)

“ جامعه‌شناسی ”

۲۰۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۶ و ۷ جامعه‌شناسی ۱

■ ورزش کردن ← کنش اجتماعی

■ آمادگی داشتن ← پیامد ارادی تلاش

■ احساس درد ← پیامد غیرارادی

۲۰۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ جامعه‌شناسی ۱

■ به نوبت وارد شدن ← کنش اجتماعی

■ حفظ حقوق دیگران ← ارزش اجتماعی

■ بلند سخن گفتن ← هنجار اجتماعی

■ تذکر دادن مأمور سالن ← کنترل اجتماعی

■ نکته: افراد با رعایت نوبت وارد می‌شوند (کنش اجتماعی) و برای حفظ حقوق دیگران (تحقق یک ارزش)، در سالن بلند سخن نمی‌گویند.

(پیدایش یک هنجار)

■ نکته: تذکر دادن نوعی کنترل اجتماعی است.

۲۰۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۲ جامعه‌شناسی ۱

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی بعد از اینکه از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق پیدا کردند، پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

(۳)

(۱)

(۲)

را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند. افراد با عمل کردن بر اساس

(۴)

ارزش‌ها و هنجارها به آن‌ها تداوم می‌بخشند.

۲۰۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ جامعه‌شناسی ۱

■ قسمت اول: عبارت درست است. ← عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

■ قسمت دوم: عبارت نادرست است و به این ترتیب درست می‌باشد. ← آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.■ قسمت سوم: عبارت نادرست است و به این ترتیب درست می‌باشد. ← خانواده، امنیت، صلح و ...، حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.

■ قسمت چهارم: عبارت درست است.

۲۰۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۶ جامعه‌شناسی ۱

■ تولید ناخالص ملی ← عینی و کلان (الف)

■ ولیمه دادن فرد بعد از انجام حج ← عینی و خرد (د)

■ اقتدار ملی ← ذهنی و کلان (ب)

■ تصور دانش آموز سال دوازدهم از فضای دانشگاه ← ذهنی و خرد (ج)

۲۰۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۷ تا ۲۹ جامعه‌شناسی ۱

■ قسمت اول: لایه‌های سطحی (هنجارها و نمادها)، هم تأثیرات محدودتری دارند و هم بیشتر در معرض تغییرند.■ قسمت دوم: باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.■ قسمت سوم: هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. ← برای دانا شدن باید به مدرسه رفت، نمونه‌ای از یک هنجار اجتماعی است.

■ قسمت چهارم: خانواده، تعلیم و تربیت و سیاست ← از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی‌اند.

۲۰۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۲ و ۳ جامعه‌شناسی ۳

هر آنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای، دانشگاهی و ... می‌آموزند، ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد.

۲۰۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۴ و ۵ جامعه‌شناسی ۳

ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگری که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم. این نوع دانش را دانش عمومی می‌نامند.

اگر فردی در موقعیتی قرار بگیرد که آگاهی مشترک وجود نداشته باشد، مجبور است پیش از انجام هر کاری، فکر کند تا آگاهی لازم را برای انجام دادن آن به دست آورد، در صورتی که آن عمل موفقیت‌آمیز باشد، دفعات بعد برای انجام دادن آن از همان دانش قبلی استفاده می‌کند.

گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ در ارتباط با دانش علمی درست می‌باشند.

۲۰۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵ جامعه‌شناسی ۳

■ دانش عمومی: (۱) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. (۲) کمتر در مورد آن می‌اندیشیم. (۳) بیشتر از آن استفاده می‌کنیم. (۴) در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم. (۵) مثل هوا که برای زندگی انسان ضروری است، برای زندگی اجتماعی ضرورت دارد.■ دانش علمی: (۱) با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید. (۲) عمیق تر و دقیق تر است.

نکته: آگاهی مشترک همان دانش عمومی است.

۲۱۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۶ جامعه‌شناسی ۳

گاهی در جامعه، میان دانش عمومی و دانش علمی تعارض‌هایی پدید می‌آید. اعضای جامعه، برای حل این تعارض‌ها، تلاش می‌کنند. حل تعارض‌ها گاه با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید انجام می‌شود.

۲۱۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۵ جامعه‌شناسی ۳

■ قسمت اول: تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی تر می‌کند.

■ قسمت دوم: هر وقت در یک جامعه، مسئله خاصی مطرح می‌شود زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن مسئله نیز فراهم می‌شود.

■ قسمت سوم: کاهش یا افزایش بی‌رویه جمعیت کشور می‌تواند زمینه فعالیت و رشد علم جمعیت‌شناسی را فراهم کند.

۲۱۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۳ و ۵ جامعه‌شناسی ۳

بخش دیگری از ذخیره دانشی با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید. به این دانش عمیق تر و دقیق تر، دانش علمی می‌گویند. سایر گزینه‌ها در ارتباط با دانش عمومی درست می‌باشند.

۲۱۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۳، ۵ و ۶ جامعه‌شناسی ۳

افرادى که درباره مسائل و مشکلات شناخت علمی دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن‌ها راه‌حل‌هایی صحیح پیدا کنند.
کنش آدمی وابسته به آگاهی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود، ولی ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنش‌های خود داریم و اهمیت و نقشی که این آگاهی در زندگی ما دارد، غافلیم. ← شناخت عمومی
زبان یک پدیده اجتماعی است. ما درباره این پدیده اجتماعی هم دانش عمومی و هم دانش علمی داریم. دانش متخصصان زبان فارسی، دانش علمی است و فراتر از دانش عمومی است.

۲۱۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۷ جامعه‌شناسی ۳

قسمت اول: تفاوت علوم به تفاوت موضوع آن‌ها مربوط می‌شود.
قسمت دوم: موضوع فلسفه، وجود و موضوع ریاضی، کمیت است.
قسمت سوم: در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب، به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند.

۲۱۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۶ جامعه‌شناسی ۳

اگر رویکرد جوامع متجدد، به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند، در ذخیره دانشی آن جوامع تعارضاتی پدید می‌آورد.
در چنین شرایطی، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود، دانش علمی از رشد و رونق لازم بازمی‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

« منطق و فلسفه »

۲۱۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۲ و ۳ منطق

انسان چه بخواهد و چه نخواهد هم فکر می‌کند و هم بدنش فعالیت می‌کند. پس فعالیت این دو غیرارادی است (رد گزینه ۱). درضمن، چه بدانیم و چه ندانیم، ذهن و بدن آدمی فعالیت می‌کنند؛ یعنی فعالیت این دو لزوماً آگاهانه نیست (رد گزینه ۴)؛ فعالیت ذهن و بدن امری است که به‌طور طبیعی انجام می‌شود (رد گزینه ۳) اما فعالیت هر دوی آن‌ها قانونمند است.

۲۱۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۳ و ۷ منطق

می‌دانیم که منطق قوانین تفکر (تعریف و استدلال) را وضع نکرده؛ بلکه کشف و تدوین کرده است (رد گزینه ۱). پس این قوانین به‌طور طبیعی و بدون آموزش هم توسط انسان به‌کار می‌روند. درضمن، در تعریف از معلومات تصویری استفاده می‌کنیم تا یک تصور مجهول را کشف کنیم (رد گزینه ۲) نه یک تصدیق (رد گزینه ۴).

۲۱۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۱۱ منطق

این تعریف، توپ بازی‌های دیگر را شامل نمی‌شود؛ پس جامع نیست.
گزینه ۱: مفهوم «جسم» درونی توپ است.
گزینه ۲: جسم و بازی فوتبال و والیبال مفاهیم روشن و واضح هستند.
گزینه ۴: اعم بودن یعنی مانع نبودن و اخص بودن یعنی جامع نبودن. این تعریف مانع است؛ زیرا در بازی فوتبال و والیبال فقط توپ است که یک جسم کروی است. پس این تعریف اعم نیست ولی اخص است.

۲۱۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷ منطق

«تمام فعالیت‌های ذهن بشر، علی‌رغم گستردگی و پیچیدگی آن، یا برای این است که تصورات مجهول را با اندوخته‌های تصویری اش (تصورات معلوم) روشن کند و یا برای آن است که احکام و قضایا را آن‌گونه سازماندهی نماید که به نتایج جدید برسد». این اندوخته‌های تصویری و احکام و قضایای از پیش دانسته، همان معلومات ما هستند. پس فکر کردن عبارت است از کشف مجهولات بوسیله معلومات قبلی.

۲۲۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۹ و ۱۰ منطق

وقتی می‌گوییم تعریف جامع نیست، یعنی معرف (معلوماتی که با آن‌ها مفهومی را تعریف می‌کنیم) خاص‌تر (اخص) از معرف (مفهوم مجهول) هستند و تمام معنای مجهول را دربر نمی‌گیرند. (رد گزینه‌های ۴ و ۲) در چنین حالتی، مفاهیمی که قرار است مجهول را تعریف کنند، یعنی معلومات ما ناکافی هستند.

تذکر: مجهول امر ناشناخته است که می‌خواهیم آن را بشناسیم و برای این کار از مفاهیم معلوم، واضح و غیرمبهم استفاده می‌کنیم. ابهام مجهول ربطی به تعریف ندارد.

۲۲۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۹ و ۱۰ منطق

تعریف زمانی بی‌ربط می‌شود که عام‌ترین مفاهیم تعریف شامل حال معرف نشوند. فرض کنید در تعریف مثلث بگوییم «جسمی دارای اندازه» و در تعریف انسان بگوییم «جسمی دارای اندازه» جدا از تمام ایراداتی که ممکن است به این دو تعریف وارد باشد، تعریف مثلث بی‌ربط است اما تعریف انسان بی‌ربط نیست؛ زیرا انسان جسم است اما مثلث جسم نیست. بر اساس این توضیح، باید گزینه‌ها را بررسی کنیم:

گزینه ۱: بی‌ربط نیست زیرا انسان جسم است.

گزینه ۲: آجر جسم است نه شکل. پس تعریف بی‌ربط است. (اگر گفته بود جسم مکعب مستطیلی دیگر بی‌ربط نبود).

گزینه ۳: استدلال جزء معلومات نیست بلکه از اقسام فکر است. پس تعریف بی‌ربط می‌شود.

گزینه ۴: مجهولات اصلاً دانسته نیستند؛ و گرنه معلوم بودند!

۲۲۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۱ منطق

کسی که قائل باشد ملاک برتری انسان قابلیت سخن گفتن است، اولاً «نطق» را به معنای لغوی و لفظی آن به کار برده است (رد گزینه‌های ۲ و ۴)، ثانیاً گرچه تعریف او در ظاهر با تعریف ارسطویی انسان همانند است اما چنین تعریفی از انسان را نپذیرفته است.

در ضمن، اینکه چنین فردی زبان را تجلی‌گاه تفکر بداند یا نداند، معلوم نیست. (رد گزینه ۱)

۲۲۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۴ فلسفه

«انسان پیوسته می‌کوشد تا با بهره‌جویی از عقل خود به راز و رمز امور دست یابد و گره‌های ناگشوده را از رشته حوادث و پدیده‌های طبیعی، اجتماعی، تاریخی و ... بگشاید و از عمق حقایق آن سردرآورد و «فلسفه» شکل خاصی از این تکاپوی پایان‌ناپذیر عقلانی است» بنابراین، به جز فلسفه، راه‌ها و شیوه‌های دیگری هم برای کشف حقایق وجود دارند و تکاپوی عقلانی خاص فلسفه نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: چیستی همان ماهیت است و فلسفه اولی به وجود اشیا می‌پردازد نه چیستی و ماهیت آن‌ها.

گزینه ۳: فلسفه به معنای «دوستداری دانایی» است و کلمه فیلسوف به معنای «دوستدار دانش». در ضمن، واژه فلسفه پیش از سقراط نیز به کار رفته است.

گزینه ۴: فلسفه با حیرت آغاز می‌شود و حیرت شروع فلسفه است نه اینکه فلسفه در انسان حیرت ایجاد کند.

۲۲۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۵ تا ۱۸ فلسفه

اصل علیت مبنای فلسفی برای شکل‌گیری قوانین علوم است و علیت بحثی متافیزیکی است. پس قوانین علمی نیازمند مبنا و تکیه‌گاهی فلسفی و متافیزیکی هستند.

گزینه ۲: مردم عادی بیشتر به موفقیت‌های دانشمندان کار دارند و نه مبنای فلسفی کار ایشان.

گزینه ۳: پدیده دوپلر در هر حال، برای دانشمندان قابل مشاهده است؛ چه مبنای فلسفی اصل علیت را بدانند و چه ندانند.

گزینه ۴: سخن این گزینه درست است اما دلیل نیازمندی علوم به فلسفه را توضیح نمی‌دهد و فقط شباهت علم و فلسفه را بیان می‌کند.

تذکر: همیشه صورت سوال و خواسته آن را با دقت بخوانیم.

۲۲۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۲ تا ۱۸ فلسفه

این سؤال که آیا نظرات طرفداران اصالت جامعه قابل قبول است، سؤالی فلسفی در حوزه علوم اجتماعی است؛ اما اینکه کدام گرایش سیاسی به آن تمایل دارد، در حوزه علوم سیاسی قرار می‌گیرد.

۲۲۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰ فلسفه

رفتارگرایان و مارکسیست‌ها، هر دو معتقدند که انسان تحت تأثیر مطلق محیط زندگی‌اش شکل گرفته و هویت می‌یابد. از نظر آن‌ها، انتخاب فرد نیز تحت تأثیر محیط است.

۲۲۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۹ فلسفه

بحث «وحدت و کثرت» یکی دیگر از بحث‌های مابعدالطبیعه است. ما در میان موجودات عالم هم کثرت می‌بینیم و هم وحدت، اگر کثرت در کار نبود، اصولاً نمی‌توانستیم اشیا را از یکدیگر تمیز دهیم و اگر وحدت در کار نبود، هرگز نمی‌توانستیم میان اشیا همانندی و مشابهت تشخیص دهیم و آن‌ها را بر حسب همانندی‌هایشان دسته‌بندی کنیم و بر هر دسته نام واحدی بدهیم.

گزینه ۱: توضیحی کلی در مورد فلسفه اولی است.

گزینه ۲: این موضوع به بحث رابطه فلسفه با علم باز می‌گردد.

گزینه ۳: این گزینه درباره تفاوت وجود و ماهیت در فلسفه اولی است.

۲۲۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲ فلسفه اسلامی

اینکه تاریخ علوم انسانی می‌تواند از علوم انسانی جدا شود، در حوزه فلسفه علوم انسانی بررسی می‌شود. فلسفه نیز جزء علوم انسانی است.

۲۲۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۶ و ۷ فلسفه اسلامی

فلسفه منحصرأ با حیرت در برابر هستی آغاز می‌شود. طلب فلسفه در گرو عبور از فطرت اول به فطرت ثانی است.

گزینه ۱: استفاده از اصطلاحات فلسفی در خود دانش فلسفه انجام می‌شود و شروع تفکر فلسفی نیست. تفکر فلسفی می‌تواند بدون شناخت و استفاده از اصطلاحات فلسفی باشد.

گزینه ۳: با کنارزدن حجاب عادت از فطرت اول به فطرت ثانی عبور می‌کنیم؛ نه اینکه از فطرت ثانی عبور کنیم.

گزینه ۴: پذیرش واقعی بودن جهان و استفاده از تبیین عقلانی در دل فلسفه انجام می‌شود نه در شروع آن. حتی پرسش از اینکه آیا جهان واقعی است، خود می‌تواند شروع فلسفه باشد.

۲۳۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۷ فلسفه اسلامی

رد گزینه ۱: لازم نیست برای رسیدن به فطرت ثانی، فطرت اول را کنار گذاشت. در واقع اصلاً نمی‌شود به‌طور کامل فطرت اول را کنار گذاشت. رهایی از فطرت اول به این معناست که در زندگی برای اندیشیدن به امور مهم‌تر نیز فرصت ایجاد کنیم.

رد گزینه ۲: بدون عبور از فطرت اول به فطرت ثانی، فلسفه بی‌معنا خواهد بود.

رد گزینه ۴: هر تفکری مربوط به فطرت ثانی نیست. وقتی در مورد امور روزمره می‌اندیشیم در فطرت اول هستیم.

۲۳۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ فلسفه اسلامی

«اگرچه معارف دینی سرچشمه آسمانی دارند و از طریقی غیر از تفکر بشر به‌دست ما رسیده‌اند، اما به ذات خود مهبای تبیین عقلانی و فلسفی هستند و برای توضیح و تفسیر آن‌ها می‌توان از مفاهیم فلسفی و زبان مابعدالطبیعه کمک گرفت.» به عبارت دیگر، چون جهان‌شناسی اسلام ذاتاً مهبای تبیین عقلانی و فلسفی بود، فلسفه اسلامی توانست از دل آن بیرون بیاید و محتوایش را از خود اسلام بگیرد.

۲۳۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ فلسفه اسلامی

«معارف دینی به ذات خود مهبای تبیین عقلانی و فلسفی هستند و برای توضیح و تفسیر آن‌ها می‌توان از مفاهیم فلسفی و زبان مابعدالطبیعه مدد گرفت. به عبارت دیگر، خاستگاه فلسفه اسلامی را باید در متن و بطن خود اسلام جست‌وجو کرد و نه در برخورد تاریخی اسلام با فلسفه‌های دیگر.» به همین دلیل، حتی اگر فلسفه یونان نبود، فلسفه اسلامی به‌وجود می‌آمد (رد گزینه ۱) درضمن، «فلسفه اسلامی، فلسفه‌ای است که محتوای اصلی و ستون فقرات آن را دیدگاه‌های ژرف فلسفه اسلامی و سنت نسبت به جهان هستی تشکیل می‌دهند و شکل و صورت و چگونگی تبیین و استدلال در آن به شیوه فلاسفه است.» پس اگر فلسفه یونان نبود، محتوای فلسفه اسلامی تغییری نمی‌کرد (رد گزینه ۳) اما احتمالاً شکل و صورت آن به گونه دیگری بود (رد گزینه ۴)

۲۳۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۹ فلسفه اسلامی

اگر بپذیریم که در این مصرع، منظور از صد، دین و منظور از نود، فلسفه است، پس درباره رابطه دین و فلسفه می‌گوید: دین الهی که از سرچشمه وحی می‌جوشد، مسائل وجود و آغاز و انجام جهان و معنای حیات انسان را تبیین کرده و راه و رسم سعادت انسان را با تبیین جهان و آغاز و انجام آن به ما نشان داده است: پس دیگر به فلسفه و دستاوردهای عقل بشر نیازی نیست.

۲۳۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۵ فلسفه اسلامی

حروف و کلمات ظاهر اشیا هستند و معنای کلمات وجود اشیا. یعنی نسبت حروف یک کلمه به معنای کلمه مانند نسبت ماهیت و ظاهر یک شیء به وجود آن شیء است. فلسفه نیز با همین معنا و وجود سروکار دارد.

حال نسبت معنای تک تک کلمات به معنای کل یک جمله مانند نسبت وجود تک تک اشیا به کل هستی است و فلسفه می‌خواهد کل هستی را درک کند.

۲۳۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۵ فلسفه اسلامی

فلسفه سیر و حرکت انسان است، به صورتی که جهانی شود عقلانی، درست مشابه و نظیر جهان عینی و خارجی. گزینه ۴ به این هدف اشاره دارد.

گزینه ۱: به روش فلسفه و استفاده از دید کلی و عقلی اشاره دارد.

گزینه ۲: به نقطه آغاز تفکر فلسفی و عبور از فطرت اول به فطرت ثانی اشاره دارد.

گزینه ۳: در مورد زبان مابعدالطبیعه است.

“ روان‌شناسی ”

۲۳۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۲ روان‌شناسی

برخی از پردازشگران صرفاً بر ویژگی‌های حسی همانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه دارند. نوع پردازش در چنین حالتی «پردازش ادراکی» است. طراحی زیبا و جذاب این افراد را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد.

برخی دیگر سعی می‌کنند به ویژگی‌های مشترک محرک‌های مختلف دسترسی داشته باشند، به عبارت دیگر به «مفهوم» می‌رسند. نوع پردازش در چنین حالتی «پردازش مفهومی» است. ویژگی‌های کیفی این افراد را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد.

۲۳۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه ۲۰ روان‌شناسی

واژه «فرایندهای ذهنی» به دلیل عدم مشاهده مستقیم بسیاری از رفتارها و تأکید بر کنش‌های انسانی در تعریف روان‌شناسی لحاظ شد.

۲۳۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ روان‌شناسی

به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار «رفتار» می‌گویند. مطالعه رفتار محدود به انسان نیست، بلکه همه موجودات زنده را شامل می‌شود. حرکت جمعی پرندگان، لانه‌سازی برخی حیوانات، راه رفتن انسان‌ها و بسیاری حرکات دیگر نمونه‌هایی از رفتار است.

۲۳۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۴ روان‌شناسی

از نظر «فارابی» برای رسیدن به سعادت باید بعد مثبت انسان تقویت شود.

۲۴۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۵ روان‌شناسی

موجوداتی همچون ماهی‌ها و خزندگان به دلیل این‌که دستگاه لیمبیک رشد نایافته‌ای دارند، عمدتاً به‌صورت غریزی به محیط پاسخ می‌دهند. دستگاه لیمبیک برای هیجان، انگیزش، حافظه و یادگیری اهمیت دارد.

۲۴۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۱ روان‌شناسی

هر فردی می‌تواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، اما پاسخ‌های دقیق و معتبر با ارزش است. برای آگاهی از درستی یا نادرستی پاسخ دیگران، باید آن‌ها را با واقعیت‌های تأیید شده علم روان‌شناسی مطابقت دهیم. در صورت ناهمخوانی، پاسخ پذیرفته نیست. (نه اینکه صحت یافته‌های گذشته مورد تردید واقع شود).

۲۴۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۵ روان‌شناسی

تالاموس اطلاعات حسی را به قشر مخ منتقل می‌کند. پل مغزی شامل رشته‌های عصبی است که علائم را از یک بخش به بخش دیگر مغز منتقل می‌کند. هیپوتالاموس رفتار مربوط به بقای نوع را تنظیم می‌کند.

میان‌مغز ساختارهای متعددی دارد که مهم‌ترین آن دستگاه فعال‌ساز شبکه‌ای است.

۲۴۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۱۶ روان‌شناسی

حسین به سخن یکی از بزرگان دین استناد کرده است ← استناد به نظر صاحب‌نظران و مقام صلاحیت‌دار حسام به عینی بودن و تعریف عملیاتی اشاره کرده است ← روش علمی

سامان نظر شخصی و احساس درونی خود را ملاک قرار داده است ← روش‌های مبتنی بر سیر و سلوک (شهودی)

۲۴۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۹ روان‌شناسی

مصاحبه ساختاریافته بر پرسش‌نامه ترجیح دارد، زیرا امکان اخذ اطلاعات بیشتری وجود دارد. در مصاحبه بدون ساختار با پیروی از برخی اصول و طرح کلی فرد مصاحبه‌شونده را به سمت پاسخ‌های موردنظر هدایت می‌کنند.

۲۴۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه‌های ۲۳ و ۲۴ روان‌شناسی

ابزارهای شناخت انسان از نظر «جاحظ» حس، عقل و الهام است.

«ابن‌سینا» بر اهمیت ادراک حسی در جریان شناخت تأکید دارد، ولی شناخت راستین را شناخت عقلی می‌داند.

۲۴۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * صفحه ۲۵ روان‌شناسی

روان‌شناسان به این دلیل که کارکردهای روان‌شناختی با بخش‌هایی از مغز مرتبط است، مطالعه کارکردهای مغز را ضروری می‌دانند. (ضمناً اساس همه توانایی‌های جسمانی و روانی ما مغز نیست؛ ممکن است مغز بمیرد ولی قلب هنوز کار کند و تمام اعمال خودمختار بدن مثل تنفس، هضم، دفع و ... انجام شود).

۲۴۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۲۰ و ۲۱ روان‌شناسی

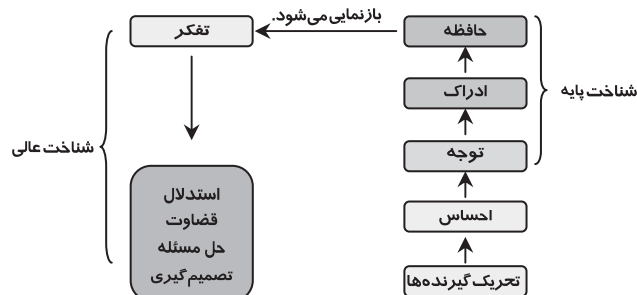
به هر نوع فعالیت مورد مشاهده مستقیم «رفتار» گفته می‌شود مانند: صحبت کردن، راه رفتن، خندیدن، خوردن و ... به فرایندهای ذهنی که به‌طور غیرمستقیم (از طریق گزارش فرد، آزمون‌های روان‌شناختی، بررسی نمودهای رفتاری و ...) قابل مشاهده هستند، «شناخت» گفته می‌شود. مانند: استدلال، قضاوت، حل مسئله، برنامه‌ریزی و ...

۲۴۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه ۲۱ روان‌شناسی

«شناخت پایه» شامل توجه، ادراک و حافظه است. (دقت کنید «حساس» مقدمه و لازمه فرایندهای شناختی است، اما جزو شناخت محسوب نمی‌شود).

«شناخت عالی» شامل تفکر یعنی استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

۲۴۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ روان‌شناسی

«توصیف» بیان دقیق و روشن مفهوم موردنظر است و به چستی پدیده‌ها مربوط می‌شود. در عبارت دوم «پرخاشگری» تعریف شده است. «تبیین» بررسی مهم‌ترین علل بروز پدیده است و به چرایی پدیده‌ها مربوط می‌شود. در عبارت سوم یکی از علت‌های به وجود آمدن «اضطراب» بیان شده است.

«پیش‌بینی» یعنی با در نظر گرفتن اینکه پدیده مورد مطالعه تحت تأثیر چه عواملی است، احتمال وقوع، عدم وقوع یا چگونگی وقوع آن در آینده بیان شود. در عبارت اول احتمال وقوع «افسردگی» با توجه به یکی از عوامل مؤثر در آن یعنی «ناکامی» بیان شده است.

۲۵۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * صفحه‌های ۲۵ و ۲۶ روان‌شناسی

قسمت A نیمکره چپ است. نیمکره چپ در زبان آموزی و حرکت (حرکات مهارتی) نقش مهمی دارد.

قسمت B نیمکره راست است. نیمکره راست گنجینه دانش معنایی است.